БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 7 (17.000) • 8 январь 1978 йил, якшанба • Баҳоси 2 тийин.

«КОСМОС-974» ПАРВОЗДА

ТАСС ахбороти

1978 йил 6 январда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-974» учирилди.

Йўлдошга космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Йўлдошда илмий аппаратлардан ташқари: орбита элементларини аниқ ўлчайдиган радио система; приборлар ва илмий аппаратларнинг иши тўғрисидаги маълумотларни Ерга юбориб турувчи радиотелеметрия системаси бор.

Йўлдошга ўрнатилган аппаратлар нормал ишламоқда. Координация ҳисоблаш маркази олинаётган ахборотларни ишлаб чиқмоқда.

ЭКОНОМИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ҚУВВАТЛАР ОШМОҚДА

Электрокалорифель агрегатлар цехи муддатидан ярим йил аввал лойиҳадаги қувватга чиқди. Наманган «Узэлектротерм» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли бу корхонанинг конвейеридан энди ҳар йили 15 миллион сўмлик маҳсулот тушиб туради.

Инженерлар билан корхона ишчиларининг қалин ҳамкорлиги натижасида қувватлар жадал ўзлаштирилди. Масалан, технолог В. И. Мяков таклифига биноан, агрегат корпусларини штамплашда икки операция қўшиб олиб борилди.

Бирлашмада рационализаторлар ҳаракати кенг ёйилди. Беш йиллик бошланганидан бери бу ерда 90 рационализаторлик таклифи жорий этилди. Бу таклифларнинг йиллик иқтисодий самараси 350 минг сўмга боради.

РЕКОНСТРУКЦИЯ САМАРАСИ

«Средазтрансгаз» ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи бир кеча кундузда 206 миллион куб метр газ хайдади. Бу ўтган йилдаги энг юқори кўрсаткичдан 2 миллион куб метр кўп. Ўрта Осиё — Марказ магистрали биринчи навбатини реконструкция қилиш туфайли системанинг газ ўтказиш қобилияти кўпайди.

Газ ҳайдайдиган «Хива» станцияси ҳам техника жиҳатидан қайта қуроллантирилди. Бу ерда СССР Газ саноати министрлиги системасида илк бор юборилаётган ёқилғини конденцат, қум ва бошқа аралашмалардан тозалайдиган установкалар жорий этилди. Натижада ғилдиракларнинг синишига, газ ҳайдайдиган агрегатларнинг бекор туришига барҳам берилди.

РЕКОРДЛАР ЯНГИ

Наманган аврли газламалар комбинатининг тўқувчиси Ж. Оғалиқов беш йилликнинг учинчи йилини муваффақиятли бошлади. У ҳар бир сменада 70 метрдан шойи бера бошладики, бу кундалик нормадагидан икки баравар ортиқ.

СССР янги Конституцияси қабул қилинган куннинг бир йиллигига қадар бажариш борасида Москвадаги пешқадам ишчиларнинг ташаббусини корхонада биринчилар қаторида қўллаб-қувватлаган Ж. Оғалиқов шахсий беш йиллик топшириғини графикда мўлжалланганидан қарийб икки йил олдин бажариш мажбуриятини олди. Корхонадаги кўпгина ишчилар пешқададамдан ибрат олмоқдалар.

Комбинат коллективи ўтган йили планга қўшимча равишда 8 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилди. Корхона меҳнат аҳли ана шундай муваффақиятларга таяниб, Конституциянинг йиллигини уч йиллик топшириқни бажариш билан кутиб олишга аҳд қилди.

РЕЗЕРВЛАР—БЕШ ЙИЛЛИККА!

САМАРАДОРЛИК ВА СИФАТ ЙЎЛИДА

ЗАРБДОР СУРЪАТ

Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштиришнинг йигирма йиллигига бағишлаб Олмаота шаҳрида ўтказилган тантанали мажлисда таъкидлаб ўтганидек, партия аграр сиёсатининг ҳозирги босқичдаги асосий бўғинларидан биридир.

Суғориладиган ерларни мелиорациялаш тадбирларини кенг кўламда амалга ошириш учун моддий, меҳнат ва молиявий ресурсларни сафарбар этиш мақсадида 1976 йили Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ҳузурида «Узспецводдренаж» республика тресты тузилди. Трестимиз зиммасига, шунингдек, тик зовурларни комплекс қуриш бўйича ишларни яхшилаш, қудуқлар пармалаш, маданий суғориладиган яйловлар барпо этиш, янги ерларни ўзлаштириш ҳамда бошқа махсус ишларни олиб бориш учун инженерлик коммуникацияларини вужудга келтириш ҳам юклатилди.

Трестимизнинг аҳил ва навқирон коллективи ўн битта қурилиш бўлинмасидан иборат. Шулардан бири — Иркутск областининг Казачинск-Ленск районида, иккинчиси эса Туркманистон ССРнинг Дарҳонота районида жойлашган бўлиб, қисқа муддатда каттагина ҳажмдаги ишларни амалга оширди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли 60 йиллиги нишонланган, СССР янги Конституцияси қабул қилинган 1977 йил трестимизнинг меҳнатсевар ходимлари учун ҳақиқий ижодкорлик, яратувчилик ва зарбдор меҳнат йили бўлди. Биз, мелиораторлар Совет ҳокимиятининг катта тўйини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун ўзаро социалистик мусобақани кенг авж олдирдик. Бахтимиз Қомуси бўлган мамлакатимиз Асосий Қонунининг муҳокама этилиши ва қабул қилиниши эса меҳнат ва сиёсий активлигимизни янада жўш урдириб юборди. Халқ хўжалик планлари ва зиммамизга олган юксак социалистик мажбуриятларни шараф билан бажариш учун интилиб, ишлаб чиқариш фондларидан унумли фойдаланиш, ички резерв ва имкониятларни ишга солиш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш туфайли юбилей йилини ёруғ юз билан якунладик. Масалан, қўли гул бинокорларимиз Сибирда 40 километрдан зиёд автомобиль йўлларини бунёд этишди. 42 та кўприкни фойдаланишга топширишди.

Туямўйин гидроузелини ишга тушириш ва сув тўпланадиган райондаги аҳолини кўчириш муносабати билан трестимиз ҳозирги кунларда Туркманистон ССРнинг Дарҳонота районидаги «Ленинград» колхозида катта қурилиш ишларини давом эттирмоқда. У ерда умумий саҳни 4880 гектар майдонда қурилиш ишлари амалга оширилиб, шундан 2450 гектари қишлоқ хўжалиги оборотига киритилади. Колхоз ерларининг суғориш манбаларидан анча баландда жойлашганлигини ҳисобга олиб, насос станциясини барпо этяпмиз. Трестимиз биринчи навбатда 109 та уй-жой биноси, 640 ўринли мактаб, 90 кичкинтойга мўлжалланган болалар боғчаси, иссиқлик берувчи қозонхона, сув иншоотини тиклаш мажбуриятини олган. Биз қисқа вақт ичида 4951 минг куб метр тупроқ ишларини бажаришимиз, 8546 куб метр бетон ётқизишимиз, 639 та гидротехника иншоотларини барпо этишимиз, 1580 гектар бўз ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашимиз ва бошқа ишларни бажаришимиз лозим. Бу нарса Туямўйин гидроузелини ўз вақтида фойдаланишга топшириш имкониятини беради.

Бизнинг бутун диққат-эътиборимиз суғориладиган ерларнинг шўрини йўқотишга қаратилган. Бунда асосий ўринни тик зовурларни вужудга келтириш эгаллайди. Шунинг учун олтита область ихтисослаштирилган кўчма колонналари махсус қудуқлар қазиш билан банд. Тик зовурлар ёрдамида мелиорация ишлари Фарғона ва Зарафшон водийларида, Бухоро воҳасида, Мирзачўлнинг эскидан суғориб келинган Шўрўзак массивида муваффақиятли суратда амалга оширилаётир. Биргина ўтган ўн ойнинг ўзида катта диаметрли 200 дан зиёд қудуқ пармаланди. Шуни алоҳида таъкидлаш кераккi, трестимиз қудуқлар қурилишини ўтган йили аввалгиларидан фарқли ўлароқ комплекс равишда олиб борди. Яъни, қудуқлар билан бирга электр узатиш линиялари, йўллар ва уй-жой бинолари баравар бунёд этилди. Натижада сув ресурсларидан фойдаланиш самарадорлиги анча ошди ҳамда қудуқларни ишлатиш ишончлироқ ва қулайроқ бўлиб қолди.

Шу кунларда трестимиз ва бўлинмаларимиз коллективларининг куч-ғайрати пармаланган қудуқларни ўзлаштириш муддатларини қисқартириш учун ишлаб чиқариш резервларини қидириб топишга сафарбар этилган. Гап шундаки, қурилаётган корхоналарнинг область дирекциялари айби билан махсус электр насосларини етказиб бериш мароми бузилиб, қудуқларни тезкорлик билан фойдаланишга топшириш тўхтаб қоляпти. Ўйлаймизки, область дирекциялари бизни тўғри тушунадилар ва 1978 йилда ишда бурилиш ясайдилар.

Маълумки, юбилей йилида республикамизнинг олтин қўлли «оқ олтин» усталари катта хирмон яратишда кўпгина қийинчиликларни енгиб ўтишларига тўғри келди. Шундай қийинчиликлардан бири сув тақчиллиги бўлди. Қор-ёмғирларнинг кам бўлганлиги туфайли дарёлар суви пахтакор хўжаликларнинг талаб ва эҳтиёжларини қондиролмай қолди. Қўшимча сув ресурсларини излаб топиш учун конкрет чора-тадбирлар кўриш зарур бўлиб қолди. Республика партия ва ҳукуматининг сув камчиллигига қарши курашиш тўғрисидаги қарорларини амалга ошира бориб, трестимиз бўлинмалари жуда қисқа муддат ичида 400 дан ортиқ артезиан қудуқларини пармалади. Бу ишда Фарғона қурилиш-монтаж бошқармаси, Самарқанд ва Сирдарё ихтисослаштирилган кўчма колонналар коллективлари юксак уюшқоқлик, мустаҳкам интизом ва масъулият ҳиссини чуқур англаш намунасини кўрсатдилар. Мастерлардан А. Горбачев, Ҳ. Султонов, С. Карабаш, А. Турдиев бошлиқ пармаловчилар бригадалари юбилей йилида фидокорона меҳнат қилиб, юксак натижаларга эришдилар. Бу коллективларнинг аъзолари илғор пармалаш технологиясини катта иш тажрибаси билан қўшиб, смена топшириқларини мунтазам суратда 150-175 процентга етказдилар. Бу каби коллективларнинг шижоаткорона тер тўкиши туфайли трестимиз коллективи республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ташкилотлари ўртасидаги социалистик мусобақада бир неча марта совринли ўринларни эгаллади.

Самарадорлик ва сифат учун қатъият билан курашиш — муваффақиятлар калити. Трестимиз ишчилари, қурувчилари ҳамда инженер-техник ходимлари суғориладиган деҳқончиликни янада юксалтиришнинг муҳим омили — ерларни мелиорациялаш кенг программасини амалга ошириш ишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Фахр билан айтишимиз мумкинки, қурилиш-монтаж пудрат ишлари 1977 йил планини муддатидан анча илгари ўринлатдик. Фойда олиш плани ошириб адо этилди. Меҳнат унумдорлигини ўстириш ҳамда қурилиш-монтаж ишлари таннархини камайтириш топшириқлари муваффақиятли бажарилди. Йил охиригача планга қўшимча бир миллион сўмлик ҳажмда мелиорация ишлари амалга оширилди.

Партия Марказий Комитетининг 1977 йил декабрь Пленуми барча ташкилотлар, коммунистлар, меҳнаткашларни 1978 йил учун белгиланган топшириқларни бажарибгина қолмай, ошириб адо этишга даъват этди. **«Юбилей йили мусобақасидаги меҳнат ғайрат-шижоатти ва маромини,** — деди ўртоқ Л. И. Брежнев ушбу Пленумда, — **сақлаш ва мустаҳкамлаш зарур. Бугун кечагидан яхшироқ, эртага бугунгидан яхшироқ ишлаш керак. Шу куннинг шиори ана шундай. Яхшироқ ишлаш эса сифатга, самарадорликка, меҳнат унумдорлигини ўстиришга алоҳида эътибор бериш демакдир. Социалистик мажбуриятларнинг ўзаги, шунингдек, умуман бутун хўжалик фаолиятимизнинг ўзаги худди шундадир».** Бу катта халқ хўжалиги вазифасини муваффақиятли ҳал этиш барча ишчиларга, уларнинг уюшқоқлигига, масъулиятни оширишларига ва меҳнат интизомини қанчалик мустаҳкамлашларига боғлиқдир. Биз, мелиораторлар партия даъватига жавобан худди шундай ишлаймиз. 1978 йилни зарбдор меҳнат йилига айлантирамиз.

В. ОРЛОВ,
В. ДАШИН,
«Узспецводдренаж» республика трестининг бўлим бошлиқлари.

Л. В. Тичинин Тошкентдаги 1-«Электроаппарат» заводининг юксак малакали токарларидан бири ҳисобланади. Айни пайтда у ёшларнинг моҳир мураббийси ҳам. Кўп йиллик меҳнат фаолияти давомида юзлаб шогирдлар тайёрлади. Юқоридаги суратда: Л. В. Тичинин наманганлик шогирди Р. Ўроловга маҳорат сирларини ўргатмоқда.

И. Глауберзон фотоси.

Қорақалпоғистон АССРнинг Шуманай районида шоли оқлайдиган йирик корхона қурилиб, фойдаланишга топширилди. Бу корхона йилига 23 минг тонна маҳсулот ишлаб чиқаради.

А. Лихварь фотоси. (УзТАГ).

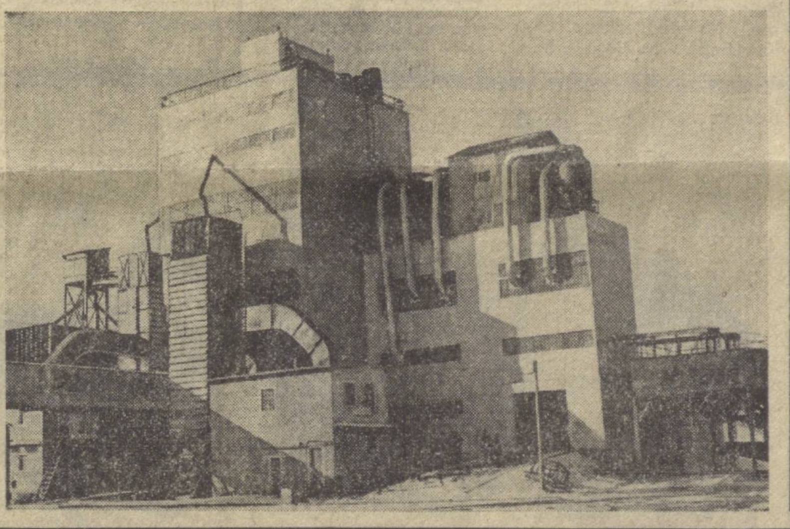

МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

ЯНГИ МАҲСУЛОТ

Наманган уйсозлик комбинатининг темир-бетон буюмлар ишлаб чиқарадиган янги корхонаси яқинда дастлабки маҳсулот бера бошлади. Бу завод бир йилда 50 минг квадрат метр уй-жой тайёрлаб бериш имкониятига эгадир. Корхона энг янги, замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган бўлиб, унда бетон узели ва қоришмани етказиб бериш жараёнлари ҳам тўла автоматлаштирилган.

РЕКОНСТРУКЦИЯ ШАРОФАТИ

Жарқўрғон пахта заводи ингичка толали пахта навларини валик ёрдамида қайта ишлашга батамом ихтисослаштирилган. Шу туфайли бу ерда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифати бир неча баробар ошди. Шуниси қувончлики, бу ерда ишлаб чиқаришни тўхтатмаган ҳолда ана шундай янгилик жорий этилди.

Айни вақтда заводда корхонани кенгайтириш ишлари ҳам давом эттирилмоқда. Бу ерда янги-янги машиналар ишлаб чиқаришда синаб кўрилиб, улардан унумли фойдаланиш имкониятлари яратилмоқда. Янги машиналар биринчи квартал охирида батамом ишга туширилади. Ўшанда корхона йилига эллик минг тонна пахтани қайта ишлаб чиқара олади. Натижада бу корхона мамлакатда ингичка толали пахтани қайта ишлайдиган энг катта заводга айланади.

ШЎР ЮВИШ ВА ЯХОБ БЕРИШНИНГ БОРИШИ

7 ЯНВАРГА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар, иккинчи устун — бир кунда шўри ювилган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — бир кунда яхоб берилган майдон; бешинчи устун — мавсум бошидан буён (топшириққа нисбатан процент ҳисобида).

ТОШКЕНТ	—	100,0	0,2	87,2
Андижон	0,2	86,2	—	79,6
Наманган	1,0	66,0	0,1	41,1
Сурхондарё	6,4	58,2	0,5	75,5
Жиззах	2,0	57,6	0,4	39,0
ҚҚАССР	0,1	50,0	—	—
Сирдарё	1,2	49,0	0,9	56,6
Бухоро	0,9	30,0	—	—
Фарғона	0,6	27,2	0,1	41,8
Хоразм	0,3	23,3	—	—
Самарқанд	6,0	16,0	—	26,5
Қашқадарё	0,8	8,5	—	14,7
Республика бўйича:	0,6	36,0	0,2	46,4

ТАСС байроғида Октябрь Революцияси ордени

6 январь куни Москвада ТАССга Октябрь Революцияси ордени топширилишига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.

Президиумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари, Москва шаҳар партия комитетининг секретарлари, Марказий ва Москва матбуот органларининг, республика информация агентликларининг раҳбарлари, жамоат ташкилотларининг вакиллари, журналистлар бор эди.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросини баланд руҳ билан фахрий президиумга сайладилар.

Ўртоқ В. В. Гришинга сўз берилади.

В. В. Гришин КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Москва шаҳар партия комитети номидан ТАССнинг барча ходимларини давлатнинг юксак мукофоти билан қизғин табриклади, агентлик коллективига Совет Ватани бахт-саодати йўлидаги, коммунистик қурилиш иши йўлидаги меҳнатда янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг қутловлари ва эзгу истакларини сизларга, ТАССнинг бутун коллективига топширишга ижозат бергайсиз, деди В. В. Гришин.

ТАССнинг Октябрь Революцияси ордени билан мукофотланганлиги — партия билан ҳукуматимиз оммавий ахборот воситаларини ривожлантиришга ғоят катта эътибор бераётганлигининг далилидир. Оммавий ахборот воситалари партиянинг қудратли ғоявий қуроли, янги кишини камол топтиришдек катта ва мураккаб ишда, капитализм ва ревизионизмга қарши мафкуравий курашда кучли воситадир.

Ҳозирги вақтда ТАСС коллективи, деб таъкидлади В. В. Гришин, КПСС XXV съезди қарорларини, беш йиллик планларини бажариш учун курашда партия билан халққа ёрдам бермоқда. Агентлик тайёрлаган материаллар ва хабарлар оммани коммунистик қурилиш вазифаларини ҳал этишга сафарбар қилишга кўмаклашмоқда, ички ва халқаро турмушнинг совет кишиларини қизиқтирувчи актуал масалаларини оператив равишда ёритмоқда, синфий душманларнинг мафкуравий хуружларига зарба бермоқда.

В. В. Гришин агентлик ходимларининг шавкатли меҳнати учун уларнинг ҳаммасига самимий миннатдорчилик изҳор этди.

КПСС Марказий Комитетининг 1977 йил декабрь Пленуми ўнинчи беш йиллик планларини, КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш учун катта аҳамиятга эга. Пленумда ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлаган нутқ ундаги асосий воқеа бўлди. Бу нутқ программа характерида бўлиб, партия, бутун совет халқи учун катта сафарбар этувчилик аҳамиятига эгадир. Бу нутқнинг қоидалари ва хулосалари партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, барча меҳнаткашлар учун коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичида конкрет дастуруламалдир.

Экономикага раҳбарлик қилишга партиявий ёндашиш меҳнат коллективларининг ишлаб чиқаришни бошқаришда ғоят кенг иштирок этишини, социалистик мусобақани ҳар томонлама ривожлантиришни узвий равишда ўз ичига олади, деди ўртоқ Брежнев. Юбилей мусобақасининг меҳнат жўшқинлиги ва маромини сақлаб қолиш ҳамда мустаҳкамлаш зарур. Яхшироқ ишлаш — сифатга, самарадорликка, меҳнат унумдорлигини ўстиришга зўр бериш демакдир. Социалистик мажбуриятларнинг, омма меҳнат мусобақасининг ўзаги айни ана шундан иборат.

В. В. Гришин бундай деб таъкидлади: партия журналистлар коллективларини ўз ишини доимо такомиллаштиришга, самарадорликни оширишга ундамоқда. Бу гап ТАСС коллективига тааллуқли эканлиги табиийдир. Бу коллективнинг куч-ғайратини агентлик фаолиятининг ҳамма соҳаларини янада яхшилашга қаратиш, бу фаолият замон талабларига ва омма эҳтиёжларига тўлиқроқ жавоб берадиган бўлишига, совет халқи партия раҳбарлигида ҳал этаётган вазифалар билан янада чамбарчас боғланадиган бўлишига интилиш муҳимдир. Оммавий ахборот воситаларига қўйилаётган юксак талаблар журналистлар олдига ғоявий-сиёсий савияни, профессионал маҳоратни тинимсиз ошириш вазифаларини кўндаланг қилиб қўймоқда.

Нотиқ ахборотнинг оперативлиги муҳим эканлигини таъкидлади. Замонавий техниканинг жорий этилиши ахборотни тарқатиш тезлигини кўпроқ даражада оширади, деди у. Бироқ, оперативликни оширишда журналистларнинг меҳнат коллективлари билан, халқ хўжалиги, фан, маданият барча соҳаларидаги ташкилотлар билан алоқаларини кенгайтириш ва чуқурлаштириш ҳал қилувчи роль ўйнайди. Шундай алоқа ўрнатган журналистлар ҳамма нарсадан яхши хабардор бўлиб турадилар. Ҳозирги воқеликнинг актуал масалаларини чуқур биладилар. ТАСС мафкуравий курашнинг муҳим соҳаларидан бирида иш кўрмоқда. Фактларни партиямиз позицияларида туриб ёритадиган ва ўз вақтида берилган, аниқ мақсадни кўзловчи ахборот жаҳон жамоатчилиги фикрини шакллантиришда салмоқли омил бўлади.

В. В. Гришин ютуқларимизни мароқли ва ишончли пропаганда қилиш, материалларнинг ўз вақтида берилиши, ҳужжатлар билан аниқ тасдиқланиши ва мафкуравий таъминлаш зарурлигига эътиборни жалб қилди. Бу материаллар буржуазия пропагандасини доғда қолдириши, унинг мафкуравий ғаламисликларини, айрим муртадлар ва хоинлардан ўзининг кўпорувчилик ишларида фойдаланиш, ахлоқий жиҳатдан беқарор, сиёсий жиҳатдан етук бўлмаган кишиларга таъсир ўтказиш йўлидаги уринишларини пучга чиқариши керак.

Сизларнинг ишингиз, — деди нотиқ ТАССчиларга мурожаат қилиб, — катта партия, давлат аҳамиятига молик ишдир. Бинобарин бу ишнинг савияси ва самарадорлигини ошириш учун ҳамма чораларни кўриш лозим.

Пировардида В. В. Гришин ишонч билдириб айтдики, ТАСС коллективи КПСС XXV съездининг матбуот ижтимоий кучидан тўла-тўкис фойдаланиб, ундаги материалларнинг профессионал савиясини ошириш ҳақида доимо ғамхўрлик қилиш тўғрисидаги кўрсатмасига амал қилиб, ўз олдида турган вазифаларни шараф билан бажаради.

В. В. Гришин мажлис аҳлининг давомли қарсаклари остида Октябрь Революцияси орденини ТАСС байроғига тақиб қўйди.

ТАСС бош директори Л. М. Замятин ўз нутқида агентлик коллективи номидан ТАССчилар меҳнатига юксак баҳо берилганлиги учун КПСС ленинчи Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига чуқур, самимий миннатдорчилик изҳор этди. Ана шу мукофот ҳамда Леонид Ильич Брежневнинг ТАСС коллективига самимий табриклари ва тилаклари, деди у, КПСС Марказий Комитети ва шахсан ўртоқ Л. И. Брежнев оммавий ахборот воситаларига доимо эътибор билан қараётганликларидан яна бир бор яққол далолат беради.

Л. М. Замятин ишонтириб айтдики, ТАСС журналистлари бундан буён ҳам ленинчи Коммунистик партия кўп қиррали фаолиятининг халқимиз ҳаёти ва ижодий муваффақиятларининг актив пропагандистлари бўладилар, ўзларининг бутун кучлари ва билимларини совет кишиларини коммунистик руҳда тарбиялаш юзасидан идеология фронти ходимлари олдига КПСС Марказий Комитети қўйган масъулиятли вазифаларни бажаришга сарфлайдилар.

Тантанали йиғилиш қатнашчилари якдиллик билан КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, ўртоқ Л. И. Брежневга табрикнома қабул қилдилар.

(ТАСС).

«САЛЮТ-6»: УЧИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 6 январь. (ТАСС). Космонавтлар Юрий Романенко ва Георгий Гречконинг кишн бошқарадиган «Салют—6» илмий станциясида учиши давом этмоқда.

Кеча экипаж тадқиқот ва экспериментлар программасини бажараётиб, ернинг юқори атмосферасида нодир физик ҳодиса — нуқра булутларни кузатди ва фотосуратини олди. Бундай булутлар табиатини ўрганишнинг каттагина илмий аҳамияти бор. Космонавтлар махсус душ установкасини ҳам ишга тайёрлаб бўлдилар ва текшириб кўрдилар. Душ установкаси ёпиқ эластик цилиндрик кабинадан иборат. Унда сувни иситадиган, сув берадиган, уни йиғадиган ва тозалайдиган система бор.

Бугун экипаж медицина контроли ўтказмоқда, жисмоний машқлар қилмоқда, душга тушиб чиқмоқда. Космонавтлар радиоалоқа сеансларида космик душ жуда яхши ишлаётганлигини ерга маълум қилдилар.

Телеметрик информация маълумотлари ва орбитадан қилинаётган докладларга кўра, Романенко ва Гречко ўртоқлар ўзларини яхши ҳис қилмоқдалар. Станция ичидаги системалар нормал ишлаб турибди. «Салют— 6» станциясининг орбита бўйлаб учиши давом этмоқда.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ХЎЖАЛИККА РАҲБАРЛИК

ҲАММА НАРСА КАДРЛАРГА БОҒЛИҚ

Маълумки, КПСС XXV съезди материалларида партиянинг аграр сиёсати батафсил баён этилди, қишлоқ хўжалигини кадрлар билан мустаҳкамлаш зарурлиги алоҳида таъкидланди. Ўртоқ Л. И. Брежнев съезддаги Ҳисобот докладида шундай деган эди: «Кейинги йилларда қишлоқ хўжалигини малакали кадрлар билан мустаҳкамлаш соҳасида кўпгина иш қилинди. Аммо ўрта ва қуйи бўғинларда бу проблема ҳамон жиддий бўлиб турибди. Бўлимлар, бригадалар, фермаларнинг раҳбарларини тайёрлаш савиясини ошириш керак. Бир қанча республика ва областларда механизаторлар, бошқа оммавий касбдаги ходимлар етишмаяпти, бу эса давлатга қиммат тушяпти. Ишнинг бу муҳим участкасига жуда синчиклаб эътибор бериш зарур». Шўрчи район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Х. Умаровнинг қуйидаги мақоласи ана шу масалалар районда қандай ҳал қилинаётгани ҳақидадир.

Район партия комитети КПСС XXV съезди қарорлари асосида бригада ва фермаларни махсус билимга эга бўлган мутахассислар билан мустаҳкамлашга эътиборни кучайтирди. Бу соҳада КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Қишлоқ хўжалик мутахассисларининг колхоз ва совхозларда бўлим, бригада, ферма ва ишлаб чиқаришдаги ўрта бўғин бўлинмаларига ишга ўтишини рағбатлантириш юзасидан қўшимча тадбирлар тўғрисида»ги қарори район партия ташкилоти учун жуда катта программа бўлди. Бу муҳим ҳужжат район партия комитетининг кенгайтирилган бюросида, бошланғич партия ташкилотларининг умумий йиғилишларида кенг ва атрофлича ишлаб чиқилди, конкрет тадбирлар белгиланди. Натижада қисқа вақт ичида 50 дан зиёд қишлоқ хўжалик мутахассислари ўрта бўғин бўлинмаларига бориб ишлаш истагини билдириб, район партия комитетига мурожаат қилдилар.

Район партия комитети қишлоқ хўжалиги мутахассисларининг топширилган иш учун масъулиятини ошириш, бригада ва фермаларни малакали кадрлар билан таъминлаш масаласини пленум ва бюро йиғилишларида муҳокама қилиб, тегишли чора-тадбирлар белгилади. Ҳар йил бошида район партия комитети бюросида колхоз, совхозлардаги мутахассислар, бригада бошлиқлари ва ферма мудирлари тасдиқланади. Ўрта бўғин кадрларининг район партия комитети номенклатурасига олиниши уларнинг масъулиятини янада оширади.

Районда 15 колхоз ва бир совхоз бор. Совхоз директори ва колхоз раисларининг деярли ҳаммаси олий маълумотли агроном, экономист, зоотехник ва инженерлардир. Қишлоқ хўжалиги органлари ва колхоз-совхозларда олий ва махсус ўрта маълумотли 85 агроном, 47 зоотехник, 8 ветеринария врачи, 150 инженер-техник, 217 нафар экономист-бухгалтер меҳнат қилмоқда. Район бўйича 344 далачилик бригадасидан 206 тасига, 48 фермадан 32 тасига олий ёки махсус ўрта маълумотли мутахассислар раҳбарлик қилмоқда.

Юбилей йилида қишлоқ хўжалиги ходимлари мардонавор меҳнат қилди. Баҳорнинг қуруқ келиши, сув танқислиги, ёзда ҳароратнинг тез-тез ўзгариб туриши деҳқонлар учун чинакам имтиҳон бўлди. Район меҳнаткашлари қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш учун астойдил кураш олиб борди. Мутахассислар фан-техника ютуқлари ва илғорлар тажрибасини жорий этиш ишига бошчилик қилдилар.

Қишлоқ хўжалик мутахассислари алмашлаб экишни изчиллик билан амалга оширмоқдалар. Гектарларда ғўза кўчатларининг нормал қалинликда бўлишига алоҳида аҳамият берилди. Ғўза ривожланиш даврида сув анча оз олинганлигига қарамасдан суғориш, озиқлантириш ва қатор ораларига механизация ёрдамида ишлов бериш юксак агротехника қоидалари асосида олиб борилди.

Олтин кузда бутун куч-воситалар пахта йиғим-теримига сафарбар этилди. Октябрь, ноябрь ойларида об-ҳаво шароити мураккаб келган бўлса-да, юксак хирмон учун кураш уюшқоқлик билан давом этди. Пахта тайёрлаш плани муддатидан илгари бажарилди. Давлатга 73.000 тонна, жумладан 5700 тонна ингичка толали пахта топширилди. Район бўйича ҳар гектар ердан 37 центнердан хирмон кўтарилди. Бу область районлари ўртасида энг юқори кўрсаткичдир.

«Ленинобод» колхози областдаги энг юқори ҳосилли хўжалик ҳисобланади. Колхоз юбилей йилида 1437 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан пахта йиғиб-териб олди. Бунга сабаб шуки, колхоз мутахассислари фан-техника янгиликлари ва илғорлар тажрибасини ишлаб чиқаришга жорий этмоқда. Комплекс механизация, чигитни кенг қаторлаб экиш, гербицид, минерал ва маҳаллий ўғитдан тўғри фойдаланиш самарали натижа бермоқда. Бундан ташқари колхоз правлениеси ва партия комитети ўрта звенодаги раҳбарларни танлаш ва жой-жойига қўйиш масаласига жиддий эътибор бермоқда. Колхоздаги далачилик бригадаларининг учдан бир қисмига олий маълумотли мутахассислар бошчилик қилмоқда. Натижада ишлаб чиқариш самарадорлиги, иш ва маҳсулот сифати, пахтачилик ва чорвачиликда рентабеллик муттасил ошиб бормоқда. Масалан, агроном Эрдон Қўзимуродов бошлиқ маккажўхорикорлик бригадаси ҳар гектар ердан 100 центнердан «каҳрабо дон» йиғиб олди. Шунингдек, колхоздаги Қўлдош Алимардонов, Мардон Қаршиев, Эргаш Чориев ва Чори Олтибоев каби қишлоқ хўжалик мутахассислари бошлиқ бригадалар бу йил 52-55 центнер пахта ҳосили етиштирди.

«Октябрь 30 йиллиги», «Партия XXIII съезди» колхозлари ҳар гектар ердан 43 центнердан, Чкалов номли колхоз 40 центнердан пахта топширди. «Ленинизм» колхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Гулмирза Ниёзов, «Октябрь 30 йиллиги» колхозидан Холмурод Хуррамов, «Партия XXIII съезди» колхозидан Ҳасан Қаршиев бошлиқ бригадалар пахта ҳосилдорлигини 53-56 центнерга етказиб, социалистик мусобақада ғолиб чиқди. Бу хўжаликлар ва бригадаларнинг ҳаммасига олий ва махсус ўрта маълумотли мутахассислар раҳбарлик қилмоқда.

Қишлоқ хўжалик мутахассислари пахтачилик билан бирга чорвачилик соҳасида ҳам самарали изланиш ишларини олиб бормоқдалар. Районда колхозлараро бўрдоқичилик пункти ташкил этилди. Бу пункт гўшт тайёрлашни кўпайтиришда муҳим роль ўйнамоқда. Бундан бир неча йил илгари Жданов номли колхоз чорвачиликдан нуқул зарар кўрар эди. Колхозда ем-хашак базаси кўнгилдагидай эмас, чорва моллари маҳсулдорлиги паст эди. Колхоз мутахассислари чорвачиликдаги қолоқликни тугатишга қатъий аҳд қилишди. Агроном Ҳуррам Менгбоев бошчилигида ем-хашак етиштирадиган бригада тузилди. Колхозда беда, маккажўхори билан бир қаторда рапс, судан ўти, ёввойи нўхат, жавдар, сули каби оралиқ экинлари экиш кенг жорий этилди. Бир йилда ҳар гектар майдондан олинадиган кўкпоя 800-1000 центнерга етказилди. Ноябрь-декабрь ва март-апрель ойларида чорва моллари кўк ўт ёки сенаж билан таъминланмоқда. Колхозда ҳар бир сигирдан соғиб олинаётган сут 2500 литрдан ошди, чорвачилик рентабель тармоққа айланди. Яқинда колхозда наслдор бузоқлар парвариш қилинадиган ихтисослашган ферма ташкил этилди. Бу ферма райондаги колхозларга наслдор ғунажинлар етказиб беради. Жданов номли колхознинг ем-хашак етиштириш ва чорва моллари зотини яхшилаш соҳасидаги тажрибаси райондаги бошқа хўжаликларда кенг жорий этилмоқда.

К. УМАРОВ,
Шўрчи район партия комитетининг биринчи секретари, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ
ТАСС

◆ ЖИТОМИР, (Украина ССР). Малин қоғоз фабрикасида янги линия ишга туширилди. Бу линия корхонада саноатнинг турли тармоқлари учун қоғоз ишлаб чиқарадиган йирик технология комплексига қўшилди. Янги комплекс йилига етти минг тонна юпқа қоғоз полотносини чиқаради.

◆ ГУГУРТТОҒ (Туркманистон ССР). Олтингугурт заводининг янги кучли карьеридан руданинг дастлабки туркуми саралаш фабрикасига жўнатилди. Энди корхонада қимматли маҳсулот қазиб чиқариш бир неча ўн минг тонна кўпаяди.

◆ АРТИК (Арманистон ССР). Баланд тоғдаги Ором қишлоғида янги универсал магазин очилди. Харидорлар бу ердан хилма-хил саноат молларини, радио ва электр аппаратларини, енгил саноат буюмларини харид қилишлари мумкин. Энди бундай магазинлар райондаги барча қишлоқларда бор. Ўнинчи беш йилликда қишлоқда савдо тармоғини янада ривожлантириш кўзда тутилган. Универсал магазинлар Арарат водийсининг кўпгина қишлоқларида, Зангезурда ҳам очилади.

◆ СТАРИЙ ОСКОЛ. (Белгород области). Оскол электрометаллургия комбинати қурилиш индустриясининг базаси кенгайди: бу ерда йилига 20 минг тонна маҳсулот чиқаришга мўлжалланган арматура заводи ишга туширилди. Корхона нормадаги муддатдан уч ой олдин қуриб битказилди.

◆ РИГА. (Латвия ССР). Опера ва балет академик театрининг балет труппаси Италия ва Франция бўйлаб икки ойлик гастрол сафарига жўнаб кетди. Совет артистлари чет эллик томошабинларга П. Чайковскийнинг «Оққуш кўли» балетини, шунингдек рус классик балетларидан парчалар ва хореографик миниатюралар киритилган катта концерт программасини кўрсатадилар.

«ПИОНЕР ВОСТОКА» ГАЗЕТАСИ—50 ЁШДА

ПИОНЕР ИШИНИНГ ЯНГРОҚ ЖАРЧИСИ

Ўзбекистон пионери ва «Пионер Востока» газетасининг тарихини бир-биридан ажратиб бўлмайди. Газета пионерлар ишининг янгроқ жарчиси сифатида, мана, 50 йилки, кўп миллионли болалар отрядларининг олдинги сафида бормоқда.

Газета бундан 50 йил муқаддам, 1927 йилнинг 4 ноябрида, Улуғ Октябрнинг шонли 10 йиллиги арафасида туғилди ва «Клич пионера» («Пионер шиори») номи билан аталди. Унинг дастлабки 7 сони «Правда Востока» газетасига илова тариқасида босилиб чиққан эди. 1928 йил 1 январидан «Клич пионера» мустақил газета сифатида чоп этила бошланди.

«Газета кимлар учун чиқариляпти, у кимларга хизмат қилади?» «Клич» («Шиор») — болалар газетаси ва мактаб ўқувчилари газетасидир. «Клич» ишининг яхшиланиши ва ўсиши жуда кўп жиҳатдан пионерларга ва мактаб ўқувчиларига боғлиқ. Қани, ишга болалар, газетангиз ўз фаолиятини бошлади!» — унинг биринчи сонида эълон қилинган бош мақолада худди шундай деб ёзилган эди.

1933 йилдан бошлаб газета «Пионер Востока» номи билан чиқа бошлади. Болалар ва қизалоқлар ҳамиша мамлакатимизнинг қайноқ ҳаёти билан ҳамнафас бўлиб яшадилар. Газетанинг урушдан олдинги йиллардаги саҳифаларини варақлар экансиз, кўз ўнгингизда Ўзбекистон пионерининг йигирманчи, ўттизинчи, қирқинчи йиллардаги жанговар йўли яққол гавдаланади.

Болалар саводсизликка қарши курашдилар, газета улар билан ҳамқадам борди. Газета ёш ленинчи авлоднинг нурафшон йўли ҳақида ёрқин ва эҳтиросли сўзлар билан майдонга чиқди. Минглаб, ўн минглаб қишлоқ ва шаҳар болалари фақат унинг ўқувчиларигина эмас, балки фаол мухбирлари ҳам бўлиб қолдилар.

Урушдан олдинги йилларда ҳаммаси бўлиб, газетанинг 1222 сони босмадан чиқди.

Бироқ ҳар бир газетанинг, айниқса пионерлар газетасининг ҳаёти босмахонада терилган сўзлар ва сатрлардангина иборат эмас, унинг ҳаёти олис сафарлар, унутилмас учрашувлар, матонатли операцияларга ниҳоятда бой.

«Пионер Востока» болаларни металлом йиғиш ва пионер боғларини бунёдга келтириш ишларига чорлади. Пионер тўплаган металломлардан БАМ учун темир йўллар ва поездлар ишлаб чиқарилмоқда. Далаларда ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш бригадалари меҳнат қилмоқда, «яшил соқчилар» табиатни муҳофаза қилишда актив қатнашмоқдалар. Меҳнатсевар пионерлар катталар билан ёнма-ён туриб актив иш олиб бораётган участкаларнинг сон-саноғи йўқ. Ҳамиша ва ҳамма ерда — ўқишда ҳам, меҳнатда ҳам, спортда ҳам — «Пионер Востока» газетаси болалар билан бир сафда одимламоқда. Газета болаларни меҳнатсевар, ҳалол, пок, кўп миллатли Ватанимизнинг ҳақиқий фарзандлари бўлиб етишувига катта ҳисса қўшмоқда.

1931 йилда газета ташаббуси билан Иваново шаҳри тўқимачилари учун пионерлар пахтаси эшелони ташкил этилди.

1936 йилда газета Тошкент шаҳрида болалар темир йўли қурилиши масаласини кўтариб чиқди. Газета ташаббусини Ўзбекистон оқсоқоли Йўлдош Охунбобоев, республика ҳукумати маъқуллади ва орадан бир неча йил ўтиб, Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғида ётқизилгач темир йўллар бўйлаб пионер поездлари қатнай бошлади.

Улуғ Ватан уруши йилларида газетанинг қатор ходимлари ва унинг урушдан олдинги йиллардаги ёш мухбирлари қўлга қурол олиб, фашизмга қарши курашга отландилар.

Газетанинг собиқ ёш мухбири ҳарбий фельдшер Григорий Ратнер, учувчи Николай Горошковлар Ватан учун жангларда мардларча ҳалок бўлдилар. Газета мухбири Борис Жучков Сталинграддан Будапештгача бўлган жанговар йўлни босиб ўтди. Саккиз танкни алмаштирди, бироқ душманга ҳам катта талафотлар етказди.

Борис расмлар чизарди. Унинг шеърий ижоди билан қизиқиб қолган атоқли шоир Иосиф Уткин Борисннинг келажагига катта умид боғлаган эди. Бироқ Б. Жучков рассом ҳам, шоир ҳам, авиация инженери ҳам бўла олмади. 1945 йил 27 январь куни Будапешт учун бўлган шафқатсиз жангларда ҳалок бўлди. «Пионер Востока» собиқ мухбирининг жасади Будапешт марказида Озодлик майдонидаги Бародарлик қабрига қўйилди.

1945 йил май ойида Берлин учун жангларда қатнашиб ҳалок бўлган ҳарбий фельдшер Володя Гордоделов ва танкчи Юрий Водовозовлар ҳам газетанинг фаол мухбирлари эдилар.

«Пионер Востока» газетасининг ҳозирги коллективи ва ўқувчилари ана шу қаҳрамонларнинг хотирасини унутмадилар. уларнинг жанговар йўли ва жасоратларини батафсил ўрганиб газета саҳифаларида ҳикоя қилиб бердилар.

«Пионер Востока» газетаси урушдан кейинги йилларда яратган болалар ҳаёти солномалари ва у кўтарган ташаббуслар ҳам алоҳида диққатга сазовордир.

Газета ўзининг ажойиб анъаналарига содиқ қолиб, республика болаларининг Улуғ Октябрнинг 40 йиллиги муносабати билан Ленинград тўқимачиларига пионерлар пахтаси эшелонини тайёрлаш ташаббусини кўтариб чиқди. 1977 йилнинг куз ойларида худди шундай эшелон Иваново тўқимачилари учун ҳам жўнатилди.

Редакция қошида ташкил этилган разведкачи-изқуварларнинг жанговар авангарди — «БАРС» клуби катта ишлар олиб бормоқда. БАРСчилар қисқа муддат ичида республика мактаб ўқувчилари орасида катта шуҳрат қозонди. Клубнинг махсус ишонч қоғози, унинг эмблемаси акс этган кўкрак нишонлари таъсис этилди.

1958 йилнинг ёзида Амударё ва Орол денгизи бўйлаб болалар экспедицияси ҳам ташкил этилди. Бунинг учун жуда катта тайёргарлик кўриш, пароход топиш лозим эди. Пароход топилди. У «Пионер Востока» газетасининг номи билан аталди. Ёш ўлкашуносларнинг 45 кун давом этган мароқли сафари ажойиб замондошларимиз билан учрашувлар, эсда қоларли воқеалар ва таассуротларга бой бўлди. Экспедиция мобайнида болалар Хоразм ва Қорақалпоғистон АССР территориясида Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун олиб борилган қаҳрамонона курашларга оид бебаҳо материаллар тўпладилар. Амударё кемаларида хизмат қилаётган дарёчиларнинг жанговар ва меҳнат фаолияти, шонли анъаналари билан танишдилар. БАРСчилар халқимизнинг афсонавий лашкарбошиларидан бири Михаил Васильевич Фрунзе босиб ўтган йўллар бўйлаб ҳам қизиқарли сафар қилдилар.

Газета саҳифаларида ташкил этилган «Коинот йўлларида» бурчаги ҳам болаларнинг астрономия, физика, математика фанлари соҳасидаги билимларни бойитишга самарали хизмат қилмоқда. Газета «Пионер қурилиши» маршрутини ташкил этишда ҳам катта ишлар қилди. 1974 йилда газета чақириғига биноан Қарши чўлларида меҳнат қилаётган Ўзбекистон ва Украина чўлқуварларининг болалари учун махсус пионерлар лагери майдонга келтирилди.

Фашистлар Германияси устидан қозонилган ғалабанинг 30 йиллигида газета саҳифаларида «Аркадий Каманин — Ер юзи бўйлаб» рубрикаси очилди. Бу рубрика дунёдаги энг ёш ҳарбий учувчи, тошкентлик пионер Аркадий Каманин хотирасига бағишланди. Ҳозир ана шу учувчи номи билан аталган «Аркадий Каманин» теплоходи болаларнинг энг севимли кемаларидан бири ҳисобланади.

Газета ўзининг ярим асрлик юбилейини янги ажойиб ташаббуслар билан қарши олмоқда. Шулардан бири — республикамиздаги барча областларнинг йўллари бўйлаб ўтадиган пионерлар агитация машинаси ва «Оқ олтин» операциясидир. Газетанинг дастлабки сони босилиб чиққанига 50 йил тўлган кунда — 4 ноябрда «Оқ олтин» операцияси иштирокчилари «Ташсельмаш» заводининг бош конвейеридаги пахта териш машиналаридан бирини теримга тушириш ҳуқуқини қўлга киритдилар. Бу машина «Пионер Востока» газетасининг «50 йиллиги» номи билан аталди.

«Пионер Востока» газетасининг коллективи ва унинг ветеранлари партия ва ҳукумат томонидан газета журналистлари меҳнатига берилган юксак баҳо билан фахрланадилар. Пионерларимиз газетасининг байроғига қадаб қўйилган «Ҳурмат Белгиси» ордени жонажон партиямиз ва Совет ҳукуматининг ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш, ёшлар матбуотини янада тараққий эттириш йўлидаги кўрсатаётган оталарча ғамхўрликларининг яна бир ёрқин намунасидир.

МУВАФФАҚИЯТЛАРИМИЗ КЎРИГИ

ЯКУНЛАР ВА ИСТИҚБОЛЛАР

Совет халқи Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини ажойиб ишлар, улуғвор меҳнат зафарлари билан нишонлади. СССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси мамлакатнинг ҳар томонидан келган кишиларни ана шу зафарлар билан таништирди.

СССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг директори, Ленин мукофоти лауреати, техника фанлари доктори К. И. Михайлов, 1977 йилнинг якунлари ва янги йилда кўргазманинг иш планлари тўғрисида ТАСС мухбирига қуйидагиларни сўзлаб берди:

— Гапни рақамлардан бошлайман: 1977 йили кўргазмани қарийб 11 миллион киши келиб кўрди. Шунинг ўзиёқ совет кишилари ва чет мамлакатлардан келган меҳмонларнинг тематик кўргазмаларга, Совет ҳокимиятининг 60 йили мобайнида давлатимиз эришган муваффақиятларни намойиш этадиган кўрикларга ва экспозицияларга катта қизиқиш билан қараганлигининг далилидир.

Улуғ Октябрь юбилей йилида павильонларда мамлакат халқ хўжалигининг барча соҳаларида эришилган муваффақиятлар тўғрисида корхоналар, колхозлар, совхозлар, илмий муассасаларнинг энг яхши коллективлари, рационализаторлар, ихтирочилар, ишлаб чиқариш илғорлари — ўнинчи беш йиллик пешқадамлари партия билан халққа ўз рапортларини бердилар.

«Халқлар дўстлиги» майдонида жойлашган павильонларда иттифоқдош республикаларнинг юбилей экспозициялари кенг қулоч ёзди. СССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида иттифоқдош республикалар кунларини ўтказиш муҳим сиёсий воқеа бўлди. Кўргазма ўн беш қардош республика делегацияларини қабул қилиб олди. Уларнинг составида ишчилар, колхозчилар, олимлар, партия ходимлари, маданият арбоблари, маориф, соғлиқни сақлаш арбоблари бор эди. СССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасига иттифоқдош республикалар 168 Социалистик Меҳнат Қаҳрамонини, 30 Ленин мукофоти ва Давлат мукофоти лауреатларини, саноат ва қишлоқ хўжалигининг юзлаб пешқадамларини вакил қилиб юборди. Уларнинг эришган меҳнат муваффақиятлари, илмий кашфиётлари, ижодий ва ижтимоий фаолиятда эришган муваффақиятлари кенг оммага машҳур бўлди.

Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган тематик кўргазмалар, кўриклар, экспозициялар, партия билан халқнинг тош-метиндек мустаҳкам бирлигини, мамлакатимиздаги барча миллатлар ва элатларнинг бузилмас дўстлиги ва якдиллигини яна бир марта зўр куч билан намойиш қилиб кўрсатди.

СССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси олдида беш йилликнинг учинчи йилида янада масъулиятлироқ вазифалар турибди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг 1977 йил декабрь Пленумида, юбилей йили мусобақасининг меҳнат жўшқинлиги ва маромини сақлаб қолиш зарур, деган ажойиб сўзлари янги йилда кўргазманинг бутун пропаганда ишлари программасидир.

«Бугун кечагидан, эртага бугунгидан кўра яхшироқ ишлаймиз!». Бугуннинг шиори шу. Яхшироқ ишлаймиз, деган сўзнинг маъноси янада сифатлироқ, янада самаралироқ, меҳнат қиламиз, меҳнат унумдорлигини ўстирамиз, демакдир. 1978 йилда СССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси ана шу масалаларга бағишлаб қарийб 300 та тематик ва кўчма кўргазмалар, кўриклар ўтказади.

СССР янги Конституцияси тўғрисида ҳикоя қиладиган экспозициялар кўргазманинг кўзга кўринган ерларини эгаллайди. Мамлакатимизнинг экономика, фан, маданият, маорифни ривожлантиришда эришган муваффақиятларини, СССР Асосий Қонунини пропаганда қилиш юзасидан махсус тематик кўргазмалар ва кўриклар ташкил этилади. Бошқа кўргазмалар, махсус экспозициялар тайёрланмоқда. Булар орасида «Ёшларнинг илмий-техника ижодиёти», СССР Қуролли Кучларининг 60 йиллиги деган махсус экспозициялар бор.

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида фан-техниканинг эришган энг янги муваффақиятларини кўрсатиб берадиган юз мингдан ортиқроқ экспонатни намойиш қилиб кўрсатиш кўзда тутилган.

Суратда: редакция ходимлари навбатдаги сонда бериладиган материалларни муҳокама қилмоқдалар. Е. Ботиров фотоси.

УЙ-ЖОЙЛАР ЯХШИ САҚЛАНСИН

Индустриал Наманган шаҳри меҳнаткашлари КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошира бориб, ўнинчи беш йиллик вазифаларини муваффақиятли бажармоқдалар. Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли шойи газламалар комбинати, КПСС XXV съезди номли аврли газламалар комбинати, химия ва машинасозлик заводлари, тикувчилик ва бадиий буюмлар фабрикалари коллективлари маҳсулот салмоғи ҳамда сифатини яхшилашда юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Шаҳар Совети ижроия комитети шаҳар аҳолисига маданий-маиший, коммунал, савдо, медицина хизмати кўрсатишни яхшилаш чораларини кўрмоқда. Айниқса, уй-жой, коммунал хўжалиги хизмати, ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ҳамда санитария-техника ҳолатини яхшилашда катта муваффақиятларга эришилмоқда. Шаҳар қурилиш, ремонт ташкилотлари, коммунал хизмати корхоналари шаҳар хўжалигини 1977—1978 йилги қиш мавсумига тайёрлашда салкам 12 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажардилар. Жумладан, 2.5 миллион сўмлик ишлаб чиқариш корпуслари, салкам 400 оилага мўлжалланган шинам уй-жойлар фойдаланишга топширилди. Жуда катта ҳажмда ремонт ва қайта қуриш ишлари бажарилди.

МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАР ИШ ТАЖРИБАСИДАН

Ҳар йилгидек, шаҳарни кўкаламзорлаштириш, ободончилик, квартиралар, йўлларни ремонт қилиш ишларига мўлжалланган маблағлардан мақсадга мувофиқ фойдаланилди. Пландаги 18 минг ўрнига салкам 200 минг хонадонга табиий газ олиб кирилди. 15 километрдан кўпроқ масофада «зангори олов» қувурлари ётқизилди. Қудратли газ тақсимлаш пунктлари қурилиши меъёрига етказилди. Куйбишев, ВЛКСМ 50 йиллиги, Навоий, Гагарин, Уйчи, Охунбобоев кўчалари табиий газ халқа линиясига туташтирилди. Бу ишларни сифатли амалга оширишда шаҳар Советининг депутати З. Тожибоев бошлиқ газлаштириш идораси коллективи самарали меҳнат қилди. Ҳозирги вақтда 20 дан кўпроқ саноат-корхонаси, 180 га яқин маиший ва коммунал хизмат корхоналари, жуда кўп бошқа турдаги муассасалар Бухоро табиий гази билан таъминланганлигини юбилей йилининг қувончли якунлари деб ҳисоблаш мумкин.

Коммунистик партия, Совет давлати Наманган шаҳрини янада ривожлантириш истиқболларини кўзлаб, бу ерда янги Совет районини ташкил этди. Бу қувончли воқеа меҳнаткашлар ўртасида юксак сиёсий активлик, меҳнат кўтаринкилигини вужудга келтирди. Эндиликда Совет райони аҳолисига маданий-маиший, коммунал, савдо, медицина хизмати кўрсатишнинг янги уфқлари очилди. Мазкур райондаги 5-, 5-А, 6-микрорайонларда истиқомат қилувчиларга сув етказиб бериш муаммо бўлиб келарди. Шунингдек, Навоий, Ҳамза кўчалари, Ленин проспектида қурилган кўп қаватли уйларда яшовчиларни сув билан узлуксиз таъминлаш масалалари ижобий ҳал этилмоқда. Ҳозирги вақтда Мингчинор, Чаманзор, Гўзал даҳаларининг сув таъминотини янада яхшилаш мақсадида иккита резервуар қуриш мўлжалланмоқда. Бундан ташқари майда, камқувват иситиш қозонлари ўрнига йирик иситиш-буғ қозонлари барпо этиш шаҳар хўжалигини қишдан намунали олиб чиқишда муҳим аҳамият касб этаётир.

Шаҳар Совети ижроия комитети уй-жойлар, идораларнинг биноларини асраш, авайлаш билан яқиндан шуғулланмоқда. Бу масала сессия мажлисларида, доимий комиссиялар йиғилишларида тез-тез муҳокама этилмоқда. Биноларни асраш, авайлаш, уларнинг умрини узайтириш бир кишининг ёки бу ишга мутасадди этилган ташкилотларнинггина иши бўлиб қолмасдан, барча шаҳар аҳлининг гражданлик бурчи, шон-шараф ишидир. Наманганликлар буни яхши тушунадилар. Уй-жой, коммунал хўжалик бошқармасида ҳар бир уйнинг титул рўйхати, техника паспорти, техник назорат журнали бор. Техник назорат йилига икки марта ўтказилиб, уй-жойларнинг ҳолати тўғрисида актлар тузилади. Жойлардаги ЖЭКлар қошида, маҳалла комитетлари ҳузуридаги техник назоратчилар ўзларига бириктирилган участкалар микрорайонлардаги уй-жойлардан одамлар қандай фойдаланаётганлигини назорат қилиб бормоқдалар. Тегишли биноларни жорий ёки капитал ремонт қилиш лозимлигини белгилайдилар, бу ишга бош-қош бўладилар.

Шаҳар коммунал хўжалиги қошида махсус ремонт-қурилиш бригадалари тузилган. Улар ишчи кучи, техника ва транспорт воситалари билан таъминланган. Шаҳримизда уй-жойлар, жамоат биноларини сақлаш, асраб-авайлаш юзасидан ўзаро мусобақалар уюштирилган. Ғолиб маҳалла комитетлари, ЖЭКлар моддий ва маънавий рағбатлантириб турилади.

Совет кишиларининг турмуш фаровонлигини ва маданиятини юксалтиришда шаҳар Совет ҳамда унинг кўп сонли депутатлари зўр уюшқоқлик, жипслик намунасини кўрсатмоқдалар.

Ж. ВОҲИДОВ,
Халқ депутатлари Наманган шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари.

УНИВЕРСИТЕТЛАР ҲАМДЎСТЛИГИ

Ёш Нукус университетининг олимлари бир неча кун мобайнида Тошкент Давлат университетида фахрий меҳмон бўлишди. Қорақалпоғистоннинг бу етакчи ўқув маркази барпо этилган дастлабки кунданоқ Нукус университети билан республиканинг энг кекса олий ўқув юрти ўртасида дўстона алоқа ўрнатилди. Тошкент университетининг ўқитувчилари таълим-тарбия ишларини ташкил этишда ўз ҳамкасбларига қардошлик ёрдами бермоқдалар, бой тажрибаларини бажонидил ўртоқлашмоқдалар. Ҳар иккала олий ўқув юрти студентлари ўртасида ҳам ижодий алоқа ўрнатилган.

Ҳар иккала олий ўқув юртининг намояндалари ҳозир навбатдаги учрашувни ўтказдилар. Учрашув иштирокчилари юбилей йилидаги иш натижаларини якунлаб, келажакдаги режаларини ўртоқлашдилар. Улар 1978 йилда ва беш йилликнинг шундан кейинги йилларида актуал масалалар юзасидан ўз ҳамкорликларини аниқлаб олдилар. Иккала ўқув юрти ўртасида ҳамдўстлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартноманинг янги саҳифаларида ўқув, тарбия ва илмий иш тўғрисида ахборотларни кенг алмашлаб туриш, халқ хўжалиги учун мутахассисларни тайёрлаш сифатини янада оширишга ёрдам берадиган биргаликдаги тадбирларни уюштириш кўзда тутилган. Шартномада, жумладан, Орол бўйидаги ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантиришнинг муҳим проблемаларини ишлаб чиқишда Тошкент ва Нукус олимларининг иштироки тўғрисида гапирилади. Биологлар, геологлар, химиклар, математиклар, бошқа фан намояндаларининг биргаликдаги фаолиятлари планлари белгиланди.

(ЎзТАГ).

ЛЕВ ТОЛСТОЙ ЮБИЛЕЙИГА ТАЙЁРГАРЛИК

Улуғ рус ёзувчиси Л. Н. Толстой туғилган кунга йилнинг сентябрь ойида 150 йил тўлади.

СССР ёзувчилар союзи тайёргарлик ва ана шу сана билан боғлиқ тадбирларни амалга ошириш юзасидан Бутуниттифоқ юбилей комитети тузди. Кўзга кўринган жамоат арбоблари, ёзувчилар, маданият, фан намояндалари, журналистлар ана шу комитет составига кирган. СССР ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Г. М. Марков комитетга бошчилик қилади.

Москвада юбилей муносабати билан тантанали мажлис ўтказилади. Ёзувчи ижодиётига бағишланиб, Бутуниттифоқ илмий конференция ўтказилади.

Л. Н. Толстой асарлари асосида яратилган спектакллар ва фильмлар театрларнинг саҳналарида, кинозалларнинг экранларида кенг намойиш қилинади. Ўқувчилар улуғ ёзувчининг янги нашр этилган асарларини, унинг адабий фаолияти тўғрисидаги китобларни оладилар.

оламда нима гап

ХАЛҚАРО ОБЗОР

УМИДЛАР ПУЧГА ЧИҚҚАН САФАР

АҚШ президенти Ж. Картер чет эл сафарини тугаллади. Шу сафар вақтида у етти мамлакатга бориб уларнинг раҳбарлари билан музокаралар ўтказди. Президентнинг маршрути турли тузумдаги давлатларни ўз ичига олган эди. У Польша, Эрон, Ҳиндистон, Саудия Арабистони, Миср, Франция ва Бельгияда бўлди.

Америка обзорчилари президентни чет элга отланишга мажбур этган бир қанча сабабларни айтмоқдалар. Биринчидан, Ж. Картер ички сиёсат соҳасидаги программаларни амалга оширишда кетма-кет муваффақиятсизликка учраганидан кейин «Оддий американликлар ўртасидаги обрў-эътибори тушиб кетаётган эди. Президентнинг кўпгина сайловолди ваъдалари бажарилмай қолганлигига оддий американликлар ишонч ҳосил қилишди. Ж. Картер сафарга отланар экан, у Қўшма Штатларнинг ташқи сиёсат ишларидаги ўз ролини таъкидламоқчи ва шу тариқа ўз обрўсини мустаҳкамламоқчи бўлди.

Иккинчидан, бу сафарда ҳозир Садатнинг Бегин билан сепарат музокаралари натижасида шу районда вужудга келган янги вазият муносабати билан Яқин Шарқ проблемаси муҳим роль ўйнади. Маълумки, Тель-Авивга ён беришлари эвазига ҳеч вақо олмаган Миср президентининг сепаратчилик йўли боши берк кўчага кириб қолди. Шунинг учун ҳам Америка дипломатияси энди Вашингтоннинг ўзи ишбошилик қилган шу йўлни яна юриштириб юборишга уринмоқда.

Шу мақсадда Америка президенти Садатнинг таслимчилик сиёсатини қоралаган араб мамлакатлари раҳбарларига тазйиқ ўтказишга уриниб кўрди. У жумладан, Миср — Исроил музокараларига Иордания қироли Ҳусайнни аралаштирмоқчи, бу музокараларни яккаланиш гирдобидан олиб чиқиб, унга бирмунча кенг тус бермоқчи бўлди. Бундан ташқари, Ж. Картер араблар дунёсида муҳим мамлакат бўлган Саудия Арабистонининг сепарат тил бириктириш сиёсатини қўллаб-қувватлашига интилиб кўрди. У бу мақсадларга эришишга уринар экан, Яқин Шарқ муаммосини бартараф этишнинг икки асосий элементини — Исроил қўшинларини оккупация қилиб олинган араб территорияларидан олиб чиқиб кетиш ва фаластинлик араб халқининг қонуний ҳуқуқларини таъминлашни назар-писанд қилмади. Бошқача қилиб айтганда, Америка президенти очиқдан-очиқ Исроилнинг ёнини олиш позициясида турди.

Аммо Қўшма Штатлар ўз мақсадларига эриша олмади. Иордания ҳам, Саудия Арабистони ҳам Садатнинг сиёсатини қўллаб-қувватлашга рози бўлмади. Натижада Яқин Шарқдаги аҳвол баттар чигаллашди. Вашингтон шаънига айтилаётган танқидий гаплар кучайди.

Америка матбуоти президентнинг сафари кутилган натижаларни бермаганлигига ишонч ҳосил қилгач, Ж. Картернинг сафарини танқид қила бошлади. Уни тезроқ ўз юртига қайтиб келишга чақирди, ўз юртида ишсизликнинг кучайиши, ёқилғи танглигининг кескинлашиши, пулнинг тобора қадрсизланиши ва бошқа дардисар муаммолар борлигини уқдирди.

ТУРКИЯДА ҲУКУМАТ ЯНГИЛАНДИ

Кейинги кунларда Туркиянинг сиёсий ҳаётида рўй берган воқеалар мамлакат учун муҳим аҳамиятга эга бўлади. Адолат партиясининг раҳбари С. Демирел бошчилигидаги коалицион ҳукуматга мажлисда (парламентнинг қуйи палатасида) ишончсизлик билдирилди. Шу сабабли у истеъфога чиқди. Президент Ф. Коратурк янги ҳукумат тузишни парламент оппозициясидаги энг катта партия — халқ республикачилар партиясининг бош раиси Б. Эжевитга топширди.

Адолат партиясидан сайланган бир неча депутат ўз раҳбарларининг сиёсатига қўшилмай, оппозиция тарафига ўтиб кетганлиги мажлисдаги кучлар нисбатининг оппозиция фойдасига ўзгаришига бевосита сабаб бўлди.

Дарҳақиқат, ҳозирги Туркияда чигал муаммолар ҳаддан ташқари кўп. Тўлов балanси яна катта камомат билан якунланди, туркия пули ҳар йили камида 30 процент қадрсизланиб бормоқда, асосий озиқ-овқат маҳсулотлари ва энг зарур молларнинг нархи эса кейинги ўн икки ой ичида деярли бир ярим баравар кўтарилди. Ҳозир мамлакатда иш қидириб чет элларга кетган бир миллион кишини ҳисобга олмаганда, яна уч миллионга яқин ишсиз бор. Турк гражданларининг осойишталиги ва хавфсизлигига таҳлика солаётган турли-туман экстремист группаларнинг, айниқса фашистпараст гуруҳларнинг қилмишлари вазиятни баттар мушкуллаштирмоқда.

Ана шу қалтис муаммолар ҳал этилмаганлиги, бунинг устига ҳукмрон коалиция қатнашчилари ўртасида тинимсиз можаролар ҳукуматнинг аҳволига таъсир қилмай қолмади. Кенг омманинг турмуш шароитлари ёмонлашиб бораётганлиги, айни вақтда маҳаллий ва ажнабий капиталнинг фойдаси ўсаётганлиги сабабли оппозициядаги партиялар йирик буржуазиянинг манфаатларини ҳимоя қилаётган адолат партиясининг сиёсати мулкдорлар ҳокимиятини мустаҳкамлашга интилиб, аҳолининг бошқа ҳамма табақаларига ҳеч вақо бермаяпти, деб айтиши учун тобора кўпроқ асос берди. Аввало ўртаҳол синфларнинг кенг мададига таянувчи социал-демократик типдаги партия, халқ республикачилар партиясининг позициялари мустаҳкамланганлиги ана шунинг қонуниятли оқибати бўлди.

Б. Эжевит ҳам коалиция асосида янги министрлар кабинетини тузди. Халқ республикачилар партиясининг аъзоларидан ташқари ҳукуматга мустақил депутатларнинг бир группаси ҳамда демократик партия ва республикачи ишонч партияси озчиликдан иборат парламент фракцияларининг вакиллари киритилди. Кузатувчиларнинг фикрича, бу ҳол Б. Эжевитга мажлисда гарчи озроқ кўпчилик билан бўлса ҳам ишонч ёрлиғи олиш учун реал умид боғлаш имконини беради. Коалиция қатнашчиларининг яқинда эълон қилинган қўшма баёнотида улар мамлакатда осойишталик ва тартиб ўрнатиш, мамлакатнинг жамоат ҳаётини демократлаштириш, энг зарур иқтисодий проблемаларни ҳал этиш чораларини кўриш ниятида эканликларини тасдиқладилар.

ҲЕЧ КИМНИ АЛДАЁЛМАГАН МАСХАРАБОЗЛИК

Тиш-тирноғигача қуролланган солдатлар бино теварагида ва унинг ичида соқчилик қилиб юрибдилар. Бинога кирувчиларнинг ҳужжатлари кўп марта текширилади. Албатта бармоқларининг излари олиб қолинади... Чилида ҳарбий-фашистлар диктатураси уюштирган «референдум» 4 январь куни шу тахлитда ўтди.

БМТ Бош Ассамблеяси Чилида инсон ҳуқуқлари доимо бузилаётганлигини қоралаганлигига жавобан диктатор Пиночет уюштирган «умумхалқ фикрини билиш» чиликларни фашистлар режимини «қўллаб-қувватлашга» мажбур қилиши лозим эди. Шу қўпол масхарабозликнинг очиқдан-очиқ сохтагарлиги шу қадар равшан эдики, ҳатто Чили ҳарбий хунтасининг баъзи аъзолари, жумладан ҳарбий ҳаво кучларининг қўмондони генерал Ли уни қўллаб-қувватлашдан ошкора бўйин товладилар. «Референдум»да сайловчиларнинг рўйхатлари бўлмади: исёнчи генераллар 1973 йилнинг сентябрида юз берган қонли тўнтаришдан сўнг бундай рўйхатларни дарҳол йўқ қилганликлари маълум. Овоз бериш хунтанинг ўзи расмийлаштирган шахсий гувоҳнома бўйича ўтказилди. Гувоҳномаларга махсус белги қўйилди. Сантьягодаги чет эл матбуоти мухбирларининг таъкидлашларича, ҳатто ишчи районларида ҳам сайлов комиссияларининг ҳамма аъзолари ашаддий реакцион доираларнинг вакилларидан танлаб олинганди.

Шундай шароитларда ҳамма иш олдиндан ойдин қилиб қўйилган ва пиночетлар барвақт тайёрланганидан ташқари бошқача натижа бўлишини ҳеч ким кутмасди ҳам. Сайлов комиссиялари овоз бериш натижаларини узун-дан-узоқ ҳисоблаб, ўзларини қийнатмадилар ҳам, сайлов участкалари ёпилиши биланоқ чилиликларнинг «катта кўпчилиги» ҳарбий хунтани қўллаб-қувватлаб овоз берди, деб эълон қилиб юборди.

Аммо фашист маъмурлар ҳаттоки, даҳшат, зўравонлик ва террор вазиятида ҳам миллиондан ошиқ чилилик ҳарбийлар диктатураси «йўқотилсин» деб айтишга журъат эта олганлигини яшира олмадилар.

Чилининг ҳамма ватанпарвар кучлари, бутун дунёнинг демократик жамоатчилиги Чили ҳарбийларининг навбатдаги қўпол масхарабозлигини қатъиян қоралади. Шундай қилиб, бу лўттибозлик ҳеч кимни алдаёлмади.

О. АНИЧКИН,
Н. ЗАБОРИН,
Р. КНЯЗЕВ.
(ТАСС).

ҚОНУНГА ХИЛОФ ҲАРАКАТЛАР

Исроил ҳукумати қонунга хилоф равишда босиб олинган араб территорияларини ўзлаштиришни рағбатлантиришни давом эттирмоқда. Информация агентликларининг берган хабарларига кўра, Исроил Иордан дарёсининг ғарбий соҳилида, Наблусдан узоқ бўлмаган жойда яна бир ҳарбийлашган яҳудий манзилгоҳини барпо этиш лойиҳаси Исроил министрлар кабинетининг сўнгги мажлисида муҳокама қилинган масалалардан бири бўлди. Ана шу райондаги туб араб аҳолисининг кўп марта билдирган норозилигига қарамай, «Гуш эмуним» экстремист ташкилоти ўта ўнг сионист малайларнинг режаси Бегин ҳукумати томонидан маъқулланди.

Исроил ўнг диний доираларининг намояндалари босиб олинган барча араб ерларида ва жумладан Сириядан тортиб олинган Жўлан тепалигида Исроил ҳарбийлашган манзилгоҳларини барпо этишнинг кенг планини тайёрлашни ҳукуматдан талаб қилдилар.

Исроилнинг ҳарбийлашган бир қанча манзилгоҳлари раҳбарлари Тель-Авив ҳокимларининг ҳайриҳоҳлигидан фойдаланиб, «ҳимоя қилинадиган чегаралар» сиёсатини ўтказиш доирасида босиб олинган араб территорияларидаги яҳудий манзилгоҳларида аҳоли сонини кўпайтиришга қарор қилдилар. Улар шу мақсадда юзлаб янги «кўнгиллилар»ни ўша ёққа юборишни талаб қилдилар.

Шу тариқа Исроил босиб олинган араб территорияларида ўзининг ҳарбий кучларини сақлаш ниятида эканлигини намойишкорона тасдиқламоқда.

(ТАСС).

КУТИЛМАГАН СОВУҚЛАР

Бангладешда ҳаво одатдан ташқари совуқ бўлмоқда. Ҳимолайдан эсувчи шимолий шамоллар ҳароратни бирданига пасайтириб юборди. Ғарбдаги Жессу округида ҳаво атиги 7 градус иссиқ бўлди. Пойтахтда ҳарорат 9 градусгача тушди. Маҳаллий метеорология хизмати яқин кунларда ҳаво янада совуши мумкин, деб огоҳлантирди.

Ҳатто кексалар ҳам бундай совуқ бўлганини эслолмайдилар. Кўп йиллик кузатиш маълумотларига кўра, бу ерда энг совуқ кун 1905 йилнинг 3 февралида бўлган. Ўшанда симоб устуни 1 градус иссиқни кўрсатган.

Кутилмаган совуқлар шу тропик мамлакат аҳолисини ғафлатда қолдирди. Бу ерда на печь, на бошқа иситадиган асбоблар бор, одатда уларнинг кераги ҳам йўқ. Шу кунларда керосинка ва керогазга талаб бирданига ошиб кетди. Шаҳар аҳолиси улардан уй иситадиган асбоб ўрнида фойдаланмоқда. Кечқурунлар реклама чироқларига гулхан алангалари ҳам қўшилмоқда. Йўловчилар гулхан ёнида тўхтаб-тўхтаб исиниб кетмоқдалар.

(ТАСС).

Япония ҳукумати ҳимоя қилиш кучларини Токиодан бир неча километр масофада жойлашган Татикавадаги Америка ҳарбий-ҳаво базасига топширди. Ҳукуматнинг бу қарори маҳаллий аҳолининг ва мамлакат демократик жамоатчилигининг қатъий норозилигига сабаб бўлди. Суратда: япон жамоатчилигининг ҳукумат қарорига норозилик билдириб уюштирган намойиш қатнашчиларидан бир группаси.

Жапан Пресс—ТАСС фотоси.

ХАТАРЛИ РЕЖАЛАРГА ҚАРШИ

◆ **ВЕНА**

1978 йил қуролланиш пойгасига қарши, айниқса Америка ҳарбийларининг нейтрон бомба ишлаб чиқаришга киришишдан иборат жинояткорона режаларига қарши актив кураш олиб бориш йўли бўлиши лозим, деб ёзади «Санкт-Пельтнер нахрихтен» газетаси.

Нейтрон қурол, деб таъкидлайди газета, — бутун инсоният учун таҳдид туғдиради. Вашингтоннинг нейтрон қурол гўё «соф қурол» эканлиги ҳақидаги сафсатаси ҳеч кимни чалғита олмайди. Нейтрон бомба — бутун мавжудотни қириб ташлайдиган даҳшатли қурол эканлиги ақли расо ҳар бир кишига яхши маълумдир.

Газета пировардида қуйидагиларни таъкидлайди: инсоният осойишта яшаши учун, у ўз истиқболи тўғрисида хавфсирамаслиги учун барча мамлакатлар халқларининг қуролланиш пойгасини жиловлашга, ялпи қирғин қуроли ҳар қандай янги турларини ишлаб чиқаришни тақиқлашга қаратилган куч-ғайратини ошириш зарур.

◆ **ЛОНДОН**

Европа хавфсизлиги ва ҳамкорлиги учун курашувчи Англия комитетининг раиси Гордон Шаффер «Лейбор мансли» журналида эълон қилинган мақоласида бундай деб ёзади: Англия жамоатчилиги нейтрон қурол яратиш ва уни ишлаб чиқариш режаларига қарши кураш олиб бормоқ учун, Буюк Британия қуролсизланишига қаратилган актив йўлни ўтказиши учун бутун кучини сафарбар қилиши лозим.

Ғарб мамлакатларининг ҳарбийлари ҳар хил уйдирмалар ёрдами билан нейтрон қурол ишлаб чиқариш режаларини оқлашга уриниб, деб таъкидлайди у, планетамизда бутун мавжудотни йўқ қилиб ташлашга олиб келадиган сиёсатнинг давом эттирилишини қатъий туриб талаб қилмоқдалар.

Нейтрон бомбани тақиқлаш учун курашнинг муҳимлигини шу нарса тақозо этадики, дейди Г. Шаффер, ҳарбийларнинг нуқтаи назаридан бу бомбанинг пайдо бўлиши Ғарб мамлакатларига ядро қуролини биринчи бўлиб қўлланиш имкониятини енгиллаштиради.

Мақола автори Ғарбий Европа мамлакатларини ўз территорияларида нейтрон қуролнинг жойлаштирилишидан бош тортишга даъват этади.

◆ **БОНН**

Шу кунларда Кельн, Дюссельдорф, Дортмунд, Штутгарт ва Ғарбий Германиядаги бошқа шаҳарларнинг кўчаларида «Қуролланиш пойгасига чек қўйилсин, нейтрон бомбани ишлаб чиқаришга қарши кураш олиб борилсин» деган даъват сўзлари ёзилган ахборот стендлари пайдо бўлди. Стендлардаги материалларда сўнгги ойларда ГФРда Пентагоннинг нейтрон бомбалар, қанотли ракеталар ва ялпи қирғин қуролининг бошқа турларини ишлаб чиқаришга киришиш ниятларига қарши, қуролланиш пойгасидаги янги хатарли ҳаракатга қарши оммавий намойишлар бошланганлиги тўғрисида ҳикоя қилинади.

Немис тинчлик иттифоқи ГФР ҳукуматига мактуб йўллаб, Ғарбий Германия жамоатчилигининг кенг доиралари АҚШда нейтрон қурол ишлаб чиқариш режаларидан тобора ташвишланаётганлигига эътиборни жалб қилади.

Мактубда ГФР ҳукумати нейтрон қуролга қарши ва унинг Ғарбий Германия территориясида жойлаштирилишига қарши фикр билдиришга даъват этилади.

СОҒЛОМ ИЛДИЗЛАР

ОЧЕРК

ҚАНИ Қарши дашти? Қани қуёш олов пуркаб, дайди шамоллар «дазмол»лаган миллион гектарли азим чўл? Қани қуш учса қаноти, одам юрса оёғи куяди, деб маҳоват қилинган, тухум қўйса тандирдек ҳароратида бир зумда пишадиган саҳро?..

— Мана шу ер, биз ҳозир турган жой даштнинг қоқ киндиги, — деди янги совхоз директори Сувонбек. Унинг офтоб ва шамоллардан қорайган юзларида ички бир қониқиш балқиб турарди.

Куз қуёшида обдон тобланиб пишган ҳаво қаймоқдай қуюқ, хушбўй, ёқимли. Пайкаллар устида ипаксимон мезон тўрлари сузиб юрибди. Узоқ-узоқларда, чўл уфқ билан туташган Жайҳун этакларида ҳовур жимирлайди. Эллик минг кишилик Қарши қурилиш бошқармаси коллективи ва қудратли техниканинг ҳаётбахш нафасидан ҳайиққан Қорақум чангли этакларини судраб, орқасига қарамай қочиб кетаётгандай. Қурувчилар қадами теккан бу жойларда эса йўллар, экинзорлар, хиёбонлар, гуллар. Бетон новларда Аму суви мавжланиб оқяпти. Катта дарвоза устида лавҳа: «Чўли Бегимқулов номли совхоз». Хиёбон ўртасидаги гулзорда бободеҳқоннинг ҳайкали. Атрофида равон кўчалар, гул ва дарахтларга бурканган оппоқ уйлар.

ЧЎЛГА кетаётганда уни дарвозада хотини Момажон, тўнғич қизи Гулнора кузатиб қолишди. Машина Даштифайзиободдан чиқиб, мудраган қирлар бағрига бир нуқтадек сингиб кетгунча термилиб туришди. Кичик фарзандлари эса ўз ўйинлари билан андармон. Уларнинг оилада бўлган ўзгариш, отасининг қаерга кетиши билан иши йўқ, улар «раис бува»нинг бундай вақти-бевақт кетишларига кўникиб қолишган.

Осмонда қорни кажава булутлар тўзғиб чопади. Ер бетини майин, нозик майсалар яшиллантирган бўлсада, баҳор шабадаларига ҳали изғирин аралаш-қуралашиб юрибди. Ҳаво даштнинг ўткир гиёҳлари, ёмғир ҳидига йўғрилган.

Ўшанда 1973 йилнинг 5 март куни эди.

Кун бўйи қўй қийига бўкиб, кўпчиб ётган яйловларни айланишди. Шом қоронғусида теп-текис тақирда қаққайиб турган янги бинолар олдида тўхташди.

— Ана шу жойлар ҳозирча номи бору, ўзи йўқ хўжалик — Чўли Бегимқулов номли совхознинг маркази, — деди Аму-Қарши канали соҳилида янги ташкил этилган Нишон район партия комитетининг биринчи секретари Жўра ака Хушназаров. — Сиз энди шу хўжаликнинг саркорисиз, Сувонбек. Тўғри, қийин. Йўқдан бор қилиш қийину, шарафли ҳам. Шу ерда томир отишингизга ишонаман. Илдиз олган ниҳол ўсади, уни ҳала-була шамоллар учира олмайди.

Сувонбек устозининг номини эшитиб бир хил бўлиб қолди: устозининг орзулари ушалиб, даштда янги хўжаликлар тузилаётгани, улардан бири унинг номига қўйилганидан хурсанд бўлса, бу учсиз—адоқсиз даштда ёлғиз қолаётганидан, бу жойларда қилиниши керак бўлган ишлар эҳ-ҳе... ҳажмини ўйлаб юрагига ғулғула ҳам тушди.

Қоронғулик қуюқлашди. Даштнинг кенг осмонидаги булутларни шамол қувиб юбориб, юлдузлар чарақлаб кўрина бошлади. Кимсасиз уйлар олдида турган Сувоннинг эти жунжикиб, қўлларини пахталиги киссасига солди. Бармоғига қоғоз тегди. У деҳқон, олий маълумотли деҳқон. У режасиз, илмга асосланмай иш қилмайди, бундай улкан хазинада пала-партиш, таваккалига иш қилишга унинг ҳаққи йўқ. У дашт тупроғини анализ қилдириб, ҳозир бармоғига теккан шу дафтарга ёзиб олган эди. Қийга тўйган дашт тупроғи дейишадию, аммо унинг ҳам имкониятлари чегараланган аслида. Тақир, лой тупроқ. Тошбақа косасидай заранг бўлиб кетган. Таркибида ўн беш процентгача эримайдиган хлор тузлари бор. Шу сабабли бу даштнинг кўп жойларида бегона ўт ҳам ўсмаган, ҳувиллайди, чиябўрилар ҳам кўринмайди. Оғир... Лекин енгил иш ўзи борми. Сувонбек? Қани айтчи, қачон қаерда енгил юмуш кўрувдинг? Муштдай болалигидаёқ елкасига эркакларнинг иши тушди. Уруш унинг умр дафтаридан болалик ўйинларини ўчириб юборди. Пода боқди. Тонг саҳардан дилдираб туриб, мурғак қўллари билан омоч сурди, қўш ҳайдади. Кечалари пайкалларга сув тарадди. Бели майишиб, пахта терди, бармоқлари ёрилиб, жинчироқ олдида мудраб кўрак чувди. Қўлда чувилган пахтани аравага ортиб, қиш чилласида пунктга ташиди... Осонмиди? Ўн етти ёшида ота уни табелчиликка қўйди. Қўли пишган, кўзи ҳам «пишиб» одамлар билан муомалани ўрганиб олгач:

— Янги ер оч, — деб ота уни комсомол-ёшлар бригадасига бошлиқ қилиб, Дашт қишлоқ этагидаги қўриққа юборди. Қўриқни қаричма-қарич қайириб, ер очишди. Сув! Сув керак! Эски экинзорларга сув келтириш учун онадан эмган сут оғзига келади деҳқоннинг. Қишлоқ этаги — чўлга туташ бу қўриққа сув олиб келиш — Азроилдан умр сўрагандай гап. Қашқадарёнинг кўз ёшидай жилдираган оқимини ариққа буриб, томчисини юмронқозиқдан қизғаниб, ариқ ёқалаб тунларни оқартиришлар. Руҳи ғўза баргидек сўлиб юрганда, ота келиб, яхши сўз, қўмаги билан уларнинг руҳини кўтариб кетарди. Чўлда қирқ беш центнерли ипак пахта хирмони. Ғалаба нашидаси. Қувончга, ғайратга айланган қийинчиликлар...

Сувон алламаҳалгача ухлолмай ётди. Тақир чўлда изғиб юрган дайди шамол аёзда титраб, пардасиз деразаларга урилиб, увиллайди. Негадир, хаёлига яна устози келди. Ҳаётнинг мушкул ёки қувончли дамларида, бировнинг маслаҳатига муҳтож бўлиб қолганда доим хаёлига у келади. Ўшанда колхозда агроном эди. Чўли ота бетоб бўлиб, чойхонага чиқмади. Уни кўргани борди. Эски дарвозадан кириладиган пахса деворли пастқам уй олдида «Тез ёрдам» машинаси турарди. Область касалхонасининг бош врачи отани текшириб кўриб, сўради:

— Ота, — деди у деразалари кичик, ҳунук, нимқоронғи хонанинг тоқчалари, сомонсувоқ деворлари, сийрак васcалари орасидан бўйралари кўриниб турган шифтга қараб, — нега янги уйга ўтмайсиз. Курдирсангиз ёки тайёрларидан бирига кўчсангиз бўладику?!

Ота одати бўйича кўзларини юмиб, шишган оёқларини махсиси устидан уқалади: — Кўчармиз навбат келганда.

Ўша куни колхознинг тўрт қишлоғида тўй бор эди. Ота аввал кекса пахтакор холаникига борди. Хола не-не орзу-ҳаваслар билан йиғинган тўйи куни отанинг бетоб бўлиб қолганини эшитиб куйинган, колхознинг бошқа раҳбарлари келишмаётганидан изтироб чекиб, ўз қадрига ачиниб йўлга тикилиб турган экан. Олдин таниш машинани, кейин машинадан лапанглаб тушаётган Чўли отани кўриб, югуриб истиқболига борди. Кўзларидан тирқираб ёш чиқиб кетди;

— Мени ҳурмат қилганингиз учун Сизни эл ҳурмат қилсин. Дунё тургунча туринг илойим, Раис бува.

Таомдан кейин ота ашула айтадиган, рақсга тушадиган йигит-қизларни ўртага туширди. Давра қизигач иккинчи, кейин дўмбира чертиб, достонлардан термалар айтадиган бир маҳаллий бахшини эргаштириб учинчи тўйга борди. Меҳмонхонага кириб, тўрдаги кўрпачага ёнбошлади:

— Агроном, инженер бригадирларни ҳаммаси шу жойга кесин. — Бу отанинг шу ердан қимирламаслигини, тўртинчи тўйга бормаслигини билдирар эди. Агроном унинг қулоғига пичирлади:

— Ферма мудири хафа бўлади маъракасига бормасангиз.

— Унинг қўли узун, артист чақириб, гулоб қуйиб, биз бормасак ҳам қизита олади тўйини.

Чой ичиб, овқатланиб ўтиришганда бу давра ўз-ўзидан правление йиғилишига айланиб кетди. Ота иши соз бригадирларни мақтади, ўртароқларига маслаҳат берди, пойгакда ўтирган бир йигитнинг пўстагини қоқди:

— Пахтага қарамаганинг — одамларга қарамаганинг бўлади, билсанг, Ризқ-рўзимиз, кийим-бошимиз, обрўйимиз ўшандан. Эшитгансан, мен нима учун «Чўли бобо» бўлганимни. Ана, Равшан айтсин, ишонмасанг.

Отанинг ёнида ўтирган қария бошини сарак-сарак қилди:

— Ўҳ-ҳу, у машаққатлар. Дашт ариқ бир кун Қашқадарёга уриб кетди. Чўливой ўзи сувга тушиб, ўпқонга шўнғиб чим, қамиш, қорабура босади. Биз ўпқон ютиб юборди-я, деб турганимизда, поп этиб чиқади. Сув устида сузиб келаётган тегирмон тошидай муэлар кўкрагини тилиб юборади. Қондан ариқ суви лоларанг бўлиб оққан эди... Сан бўлсанг тайёр ер, сув, тракторга қарамасан. Одамнинг эти ҳаром, лабзи ҳалол, ўғлим.

Ёш бригадир гап қайтармоқчи бўлганда, уни кесди:

— Гап билан эмас, иш билан кўрсат ўзингни.

Агроном ҳам, бригадирлар ҳам «ота йигитни ортиқча койиб юбордиёв» деб туришган эди. Кўзларини юмиб ўтирган Чўли ота кишиларнинг хаёлидан ўтаётган бу фикрларни уларнинг овозидан сезиб турарди:

— Ҳаммамиз эрталаб бешда 7-бригада даласида учрашамиз.

Бригада даласини чиндан ҳам жангал, тикон босиб кетган, эгатларда бўри калласидай кесаклар дўппайиб ётарди. Ота гўштдор юз, бўйинларини рўмолчаси билан артиб, ҳамкасабалари ёнида бошини эгиб турган бригадирдан сўради:

— Нима қиламиз энди?

Агрономнинг терлаб, боши эгилиб турган бригадирга раҳми келди:

— Икки-уч кун муҳлат берамиз, шунда ҳам эплолмаса ўзидан кўрсин.

— Ўзинг нима дейсан? — Чўли ота йигитга ўгирилиб қаради.

Бригадир отанинг товушидаги ишонч, иликликни сезди: ишонмаса сўраб ўтирмасди. «Майли» деди-ю, лекин ўзича бошқа муҳлат белгилади: уч кун эмас, бир кун!

Одамлар уни ана шу қаттиқ қўл, меҳрибон, адолатлилиги учун ҳурмат қилишарди.

— Чўли мироб эди, — дейди у билан бирнеча йил ёнма-ён агроном бўлиб ишлаган етмиш етти ёшли Равшан ота Ҳидиров. — Мироб дегани, бу сувнинг ҳар томчиси олтин тарозида тортиладиган бизнинг шароитда Адолат деган маънони англатади. У ўн икки ёшидан бошлаб Дашт ариқ сувини тақсимлай бошлаган. Элнинг хотирасида ҳам у камтар, меҳрибон мироб бўлиб қолиб кетди.

Отанинг кичик ўғли Иброҳим Даштифайзиободдаги отаси раислик қилган колхоз ўрнида ташкил этилган «Ленинизм» совхозида директор:

— Отам одамларни ҳеч вақт катта ёки кичикка ажратмасди. Обкомнинг биринчи котибини ҳам оддий деҳқон ёки қўйчибонга ёзган дастурхонидан меҳмон қилиб жўнатарди.

Демак, калаванинг учи одамлар. Табиатнинг гултожи ҳам одамлар!

СУВОН эртасигаёқ қишлоғига бориб, Отанинг рангли бўёқлар билан чизилган катта портретини олиб келиб, совхознинг бетон ва ойнадан қурилган икки қаватли идорасининг катта даҳлизига ўрнатиб қўйди. Расмнинг ҳажми ҳам отанинг гавдаси билан теппа-тенг. Шу сабабли у кишида тирикдек таассурот қолдиради. «Чўли Бегимқулов совхози» бўлгандан кейин отанинг ўзи ҳам шу ерда турсин-да! Бироз қизишиб кетиш одатим бор. У кишининг сиймосига кўзим тушиб турса ҳар қандай ҳолатда ҳам ўзимни тутиб, адолатли, ҳокисор бўламан».

Эрталаб идорага иш билан борган кишилар зинапоядан кўтарилиб, ойнакор эшикни очиш билан ҳаяжондан бир зум қотиб қолишарди: Чўли ота тирилиб келибди! Ана, бошида қоракўл телпак, эгнида носранг китель, галифе шим, устидан бекасам чопон кийган басавлат, йўғон Чўли ота! Чап қўлининг ғаддор бармоқлари билан белбоғини деҳқончасига ушлаб турибди. Нигоҳи ўткир, равшан. У ҳаётга ҳам, одамларга ҳам виждони пок кишиларгагина хос бўлган ана шундай очиқ нигоҳ билан тик қарарди. Чопонининг ёқасидан «Ўроқ ва Болға» Олтин юлдузининг икки қирраси чиқиб турибди. Юлдуз тўлалигича кўринмаса ҳам унинг замонамиз алпомиши эканлигини, қаҳрамонлигини бутун вужудидан сезиш мумкин. Чўлга Жайҳун сувининг келишини орзу қилган Чўли ота даштнинг бугунги жамолини, шогирдларининг камолини кузатяпти. У чўлнинг истиқболига, Совет давлатининг қудратига ишонгани учун ҳам ўғиллари Исмоил ва Иброҳимни, даштда деҳқончилик қиласан, деб ер илмига ўқитган эди. Ҳамқишлоқлари, жуда кўп таниш-билишлари унинг Қаҳрамон бўлган, Олий Советга бир неча марта депутатликка сайланиб, мамлакатга довруғ солган пайтларида ҳам мироблигидагидек содда, камтар, ҳокисор бўлиб юрганини эслайдилар. Областда биринчи бўлиб ҳашаматли Маданият саройи қурдирди-ю (қишлоқ ёшлари ўксимасин деб) ўзи қишин-ёзин қадрдон чойхонасидаги чорпояда ўтирарди. Остидаги янги, юмшоқ «ЗИМ»ни колхоз туғруқхонасига бериб, ўзи қадрдон шофёри Эргаш билан гупчаги мойланмаган аравадай ғирчиллаб қолган «Газик»да дала, яйлов кезарди. У мол-дунёга ружу қўймагани, софдил, ҳалол, адолатли инсон бўлгани учун мана бугун Қарши даштидаги ўзи номига қўйилган навқирон хўжаликда абадулабад яшаяпти. У шуҳрат ҳам қидирмади. Шуҳрат ўзи уни орқасидан қидириб бориб, топди.

СУВОН Совет замонаси, улуғ Октябрь юрти шакллантирган ана шундай янги инсоннинг шогирди. Шогирд бўлганда ҳам китоб кўриб, тажрибага илмни пайванд қилган зукко шогирди. У янги хўжаликда ҳам ишни одамлардан, уларнинг кўнгил қулфини очишдан бошлади. Дастлабки кунларда одам қидириб, эски қишлоғига борса танишлари Олимжон билан Парда от миниб келишяпти. Йигитлар уни кўриши билан аҳволи-руҳиясини тушунишди: қовоқлари осилган. Малла юзлари қорайиб, доғланиб, лаблари пўст ташлаган. Кўзлари уйқусизлик, чарчоқ ва чанглардан қизил. Ҳали уйига бориб, болаларини ҳам кўрмаганга ўхшайди. Йигитлар саломаликни ҳам унутиб, сўрашди:

— Қандай қилиб одам топасан?

— Сув нима бўлади?

— Ҳаммаси бўлади! Аввало, ўзларинг мен билан юрасан, агар қўрқоқ деган номдан ҳазар қилмасанглар.

Энди учовлашиб, кейин тўққиз киши бўлиб, кейин... яна одам қидиришди. Қидирган топади.

9 мартда совхоз саккизта дизель-трактор олди.

21-мартда минг-минг йиллардан буён сув, уруғ кўрмаган қўриққа беда экишди. Улар пайкалдан чиқишаётганда қор ёға бошлади.

— Яхши, — дўстлари шу йил мобайнида Сувоннинг тиши оқини биринчи марта шу кун кўрдилар, — ана, суви ҳам тушяпти.

Лекин ўша йил қор, ёмғирдан бошқа сув бўлмади. Совхоз Қарши магистрал каналидан сув ололмади. Ерлар ҳайдалгану тахт эмас, новлар қурилгану ариқлар йўқ. Бирдан-бир нажот яна эски ўзан, Қашқадарё бўлиб қолди. Уни эса қирқ тўрт километр узоқдан, саккизта пахтакор хўжаликнинг устидан олиб келиш керак. Чигитни экиб қўйиб, совхознинг етти яшаридан етмиш яшаригача сув қулоқларига қоровулликка чиқишди. Бош экономист Каипов икки кун чиқди-да, кейин ташвишдан қочиб ётиб олди. У бир ўзи чиқмаса осмон узилиб ерга тушмайди. Лекин уни кўриб бошқаларнинг кўнгли ишдан совийди. Шу сабабли Сувон қанча овора бўлиб, ялиниб олиб келган экономистга:

— Чиқасиз! — деди.

— Мен бош экономистман ёки сув қоровулими?!

— Ҳозир ҳаммамиз қоровул. Шу сув оқиб турмаса Сиз ҳисоб-китоб қиладиган даромад ҳам бўлмайди.

Ол-э, ашқол-дашқолингни! — экономист кетиб қолди.

Сувон ўшанда ариқ қазийдиган техника сўраб, юқори ташкилотлардан бирига хат ёзди. «Бундай техникани ажратишга имкониятимиз йўқ» деган мазмунда жавоб олганида юрагида чирсиллаб ётган ўти гувиллаб кетди: Бизнинг имкониятимиз борми? Эллик даража иссиқда, чанг-тўзонда, ариқсиз, сувсиз пахта ўстиришга бизнинг «шароитимиз» борми?! Эҳ-ҳе, имкониятларни санайдиган бўлсак пахта етиштиришга, шаҳарча қуришга вақт ҳам етмайди. Керак! Халққа керак, давлатга керак, деб йўқни йўндирмасак, тиришмасак нима деган одам бўлдик.

Ана шундай машаққатлар билан чўлдан биринчи ҳосил олинди. 655 тонна. Оз, албатта. Лекин чўлқуварлар учун бу ҳам ғалаба эди. «Демак, даштда пахта ўстирса бўларкан!»

Етмиш тўртинчи йил баҳорида совхозга новлардан пишқириб Амударё суви келди.

— Ҳаётимдаги энг бахтли кун бўлиб қолди ўша кун, — дейди Сувон. — Жайҳун суви шарафига чўлда туғилган ўғлимнинг исмини Сероб қўйдик. Фарзандларимиз, — Сувоннинг кўзлари яшнаб кетди, — чўлларда ўрнашиб, илдиз отадиган энг ишончли, мустаҳкам томирларимиздир. Раҳматлик Чўли ота шуни орзу қиларди-лар.

Биз бу очеркда рақамлар келтирмоқчи эмас эдик, лекин воҳа кезиб юрганимизда таниш-билиш директор, раислардан «Сувон Баротовнинг ишини мазаси бўлмаса керак, газетага ҳам ёзишмаяпти, телевизорда ҳам кўрсатмай қўйишди», «Бирдан тез чопган от узоққа бора олмайди» қабилидаги гапларни эшитдик. Бунақаларга қуруқ сўз билан жавоб бериб бўлмайди. Рақамлар керак. Совхоз энди «туғилган» йили 655 тонна ҳосил олганини айтган эдик. 1975 йилда бу рақам 6003 тоннага етди. Ўтган йили тўққиз минг тоннадан ортиқроқ хирмон тикланди. Бу рақамлар хўжалик бир жойда депсиниб қолмай, жадал илгарилаб бораётганини кўрсатиб турибди.

КУЗ офтобида обдон пишган дашт ҳавоси қаймоқдай қуюқ, ёқимли, мулойим. Бу қадимий чўлдан энди «Қуллар»дагидек:

«...Қаршининг чўлидан дод саси...» келмайди.

Бу бўстонда янги қўшиқлар янграяпти:

«...Канал тўлиб сувлар оқди чўлларга...»

Ариқ ва новлар қирғоғида саф тортган нав чинорлар япроғи шабадада бўз бахтини мадҳ этаётгандай ёқимли шивирлайди.

Абдиманнон ТЎЛАНОВ,
Самар НУРОВ.
Қашқадарё области.

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

ШУКРУЛЛО

ҚИШЛОҚ ЙЎЛИДА

Дўстим, толиқдингми, ҳали йўл узоқ,
Қара, пахтазорнинг йўқдир поёни.
Денгиз тўлқинидан ҳаммаёқ оппоқ,
Қай ёнга қарама — пахта майдони.

Ҳали қишлоқ олис, ҳатто кўкдаги
Бургут ҳам ўзига излар қўналға.
Ҳордиқ олмоқ бўлсанг, далалардаги
Қуёшда қорайган қизларга қара!

Уларга разм сол, буни энқунча,
Қабармаган дейсан қанча-қанча қўл.
Бу ерга сув бошлаб, боғ-роғ этгунча
Не машаққат чеккан, дўстим, ўйлаб кўр.

Ҳордиқ олмоқ бўлсанг, сувга қулоқ сол,
Қай тоғдан келганин эшитган бир дам.
Чинор соясида йиққанингда ҳол
Сўраб кўр, қандай қад тиклаганин ҳам.

Ниҳол ўтқазилган боғларга қара,
Сўлғин япроқларнинг эшит шитирин.
Балки, айтиб берар бу чўл Маликда
Қандай илк нишона қилганин сирин!

У ҳам айтолмайди, ҳали у ниҳол,
Чўлнинг офтобидан гўдакдек ҳолсиз.
Бу офтоб тафтидан ўт-ўлан беҳол,
Бунинг сирин айтар балки деҳқон қиз?..

Йўқ, у ҳам айтмайди, феълин биламан...
Қара, қош-кўзлари, киприклари чанг,
Қанча тер тўкканин ундан сўрама,
Усма қўйишга ҳам унинг вақти танг.

Шунча меҳнат қилиб сени кўрганда
Ҳатто тик боқмайди, шунча тортинчоқ.
Керилиб кимлигин қилмас писанда,
Не қилдим дегандек боқади юмшоқ.

Бир ниҳол ўтқазсак, дўстим гоҳида
Белимиз қайишиб, қабаради қўл.
Оҳ, дўстим, чарчадим деган чоғингда
Бу қизлар меҳнатин бир чамалаб кўр.

ТУПРОҚ

«Қонга сингган нарса — чиқар жон
билан»,
Бу қадим боболар сўзлаган ҳикмат.
Икки нарса менинг қонимга сингган,
Икки меҳр мени тарк этмас ҳеч вақт.

Сочимга мезондек энди оқ инган,
Кексайган онамдан гўё хотирот.
Менга унинг меҳри сут билан сингган,
Меҳри юрагимдан кетмас умрбод.

Она сути каби Ватан меҳри ҳам
Умрим сўнггигача кетмас қонимдан.
Чунки мен ўпганман шу ер тупроғин
Тетапоя қилган гўдак онимдан.

* * *

Хайр энди, дўстим, сўнди муҳаббат,
Кўнглимни муз каби совутдинг гўё.
Ёмонлик қилдимми ҳеч кимга ҳеч вақт?
Гуноҳим нима деб сўрама аммо.

Сендан ранжимасдим, бирор марҳамат,
Кўмакка қудратинг келмаса агар.
Аммо ёмонларга сен каби шафқат,
Сендек ён босгандан қиламан ҳазар.

* * *

Унга юз йил умр тиладим,
Орзу қилдим чинор ёшини,
Лекин унда қувонч кўрмадим,
Силкиб қўйди фақат бошини.

Чинор каби кеккайиб юз йил
Яшамоқдан не мурод?
Аммо,
Ез иссиғи, ё, ёққанда сел,
У ҳам бўлар кимгадир пано!

Тўғри, юз йил оз умр эмас,
Жонга тегар емоқ-ичмоқ ҳам,
Қаторингда тенгдошлар қолмас,
Шодлигингни кўришга баҳам.

Улфатларсиз, дунё дардисиз,
Зериктирар ҳаттоки бахт ҳам.
Одамларнинг дардин қилсанг ҳис,
Ҳамдард бўлсанг, минг йил бўлар кам!

* * *

Қирқ йиллик дўстингдан гина қилдингми?
Оҳ, ёшлик дўстингдан бўлдингми, кечмоқ!
Демак сен чинорни кирқмоқ бўлдингми?
Ўрнига бўлдингми бир ниҳол экмоқ!

У қачон кўкарар, бўлар суянчиқ?..
Қолган умрни ҳам бир ҳисоблаб чиқ!

ШУДРИНГ

Тонгда гул баргида ялтирар шабнам,
Табиатнинг ажиб мўъжизаси бу:
Нурда марвариддек товланиб бир дам
Худди тушдагидек ғойиб бўлар у.

Йўқ, дўстим, бу на туш ва на бир эртак,
Эрта тонгдан яна гулзорларга боқ.
Шудринг товланар тўкилмагандек,
Ғунча бўлиб боқар кечаги япроқ.

Яна ўша шабнам, яна тонг, ғунча
Кўз олдингда яшнаб, очади жамол.
Ўткинчи дунё деб дўстим, алданма,
Ҳаёт нелигига ҳар томчи тимсол.

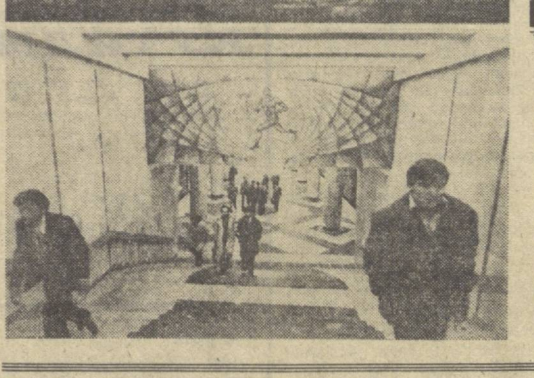

СПОРТ

ВОЛЕЙБОЛ:

ҚИЗҒИН КУРАШДА

Тошкентдаги армия спорт клуби залида ўсмирлар ўртасида ўтказилаётган СССР зонал биринчилиги мусобақалари қизғин давом этмоқда. Қизлар ва ўсмирлар командалари ўртасидаги мазкур баҳсда Ўрта Осиё республикалари, Қозоғистон, Украина ҳамда Москвадан келган спортчилар ўзаро куч синашмоқдалар. Республикамиз вакиллари учрашувларни муваффақиятли ўтказмоқдалар. Навбатдаги учрашувда қизларимиз, ўсмирларимиз ҳам 3:0 ҳисобида ғалабани қўлга киритишди. Қизлар командаси Украина коллективи билан учрашган бўлса, ўсмирлар тожикистонлик тенгқурларини қабул қилишди.

● **СУЗИШ.** Австралиянинг ўн олти ёшли спортчиси Мишель Форд Брисбен шаҳрида ўтказилган халқаро мусобақада жаҳон янги рекордини ўрнатди. У, 800 метрга эркин усулда сузиш бўйича 8 минуту 34,86 секунд натижа кўрсатди.

Тошкент метроси йўловчиларга қулайлик яратибгина қолмай, ҳар бир станциянинг нафис ишланганлиги, панорама ва ўймакор суратларга бойлиги билан диққатга сазовордир. Метронинг ҳар бир станциясига тушган киши ўзини ажойиб нафосат оламига киргандек ҳис этади. СУРАТЛАРДА: (юқоридан) «Ленин майдони» станциясига кираверишт, «Октябрь инқилоби» станцияси деворларига ўрнатилган «Биз социализм қурамиз» панноси, «Пахтакор» станциясининг ички кўриниши.

В. Таран фотолари.

реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

Республика кинофильмлар прокати конторасы

1978 ЙИЛ ЯНВАРЬ ОЙИДА
ҚУЙИДАГИ ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМЛАРНИ
РЕСПУБЛИКА КИНОТЕАТРЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА

ЧИҚАРАДИ

«РЕВОЛЮЦИОНЕР ЎЛИМИ»

(кенг экранли фильм)

Сценарий муаллифи — Эдуард ВОЛОДАРСКИЙ.
Постановкачи режиссёр — Николай РОЗАНЦЕВ.
Бош оператор — Вадим ГРАММАТИКОВ.

Фильм таниқли ленинчи революционер, биринчи совет дипломатларининг намояндаси Вацлав Вацлавович Воровский ҳаётининг сўнгги кунларига бағишланган. У 1923 йил баҳорида Швейцариянинг Лозанна шаҳрида эмигрант-оқ гвардиячи қўлида ҳалок бўлди.

«Ленин ўткир зеҳнли, мулойим, маданий Вацлав Вацлавовични жуда яхши кўрарди, — деб ёзади И. И. Скворцов-Степанов. — У дўстлар даврасида босиқ, мулойим, душманлар ўтовида эса, мустаҳкам, қатъий бу кишига ишонса бўлади». «Революционер ўлими» фильмининг муаллифлари Воровский образини экранда ана шундай гавдалантиришга ҳаракат қилишган.

Лозанна конференциясидаги йирик Ғарб давлатларининг вакиллари Воровскийнинг тезроқ у ердан жўнаб қолишига эришиш, уни яккалаб қўйиш, Москва билан алоқа боғлашдан маҳрум этишга ҳарчанд уриниб кўрдилар. Бироқ унинг фаолиятига таъсир кўрсатиш қўлларидан келмади: Совет дипломатининг Туркия делегацияси бошлиғи Исмат подшо билан олиб борган узоқ ва қийин кетма-кет музокаралари Қора денгиз бўғозларига нисбатан Туркия позициясини аниқлашда жуда муҳим роль ўйнади.

Ва ўшанда сергавжум ресторандаги тамаддиқ вақтида қандайдир нотаниш одам Воровский ёнига яқинлашади ва тўппончадан унга бир неча бор ўқ узади.

Воровскийнинг ўлдирилиши бутун дунёда меҳнаткашларнинг қаҳр-ғазабини уйғотди.

Фильмда Владимир Седов, Юрий Демич, Станислав Ландграф, Юрий Саранцев, Дмитрий Миргородский, Светлана Орлова, Юрий Лазаревлар қатнашади.

«ЛЕНФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

●

«УЗУМЗОРГА КЕЛ»

Сценарий муаллифлари — Реваз ИНАНИШВИЛИ, Георгий ШЕНГЕЛАЯ.
Постановкачи — режиссёр — Георгий ШЕНГЕЛАЯ.
Постановкачи операторлар — Александр МГЕБРИШВИЛИ, Лери МАГАНДЗЕ.

Улкан бульдозер қишлоқ чеккасида канал қурилиши учун ер очяпти. Унинг йўлида гоҳ уйлар, гоҳ боғлар ва узумзорлар учрайди. Участкалари қурилиш доирасига кирган одамлар ўз қадрдон маконларидан бошқа ерга кўчишлари лозим. Баъзилар, буни тақдирга боғлаб йўлга отланади: демак шундай қилиш керакми, керак. Бошқалар эса ҳеч кимга қулоқ солишмайди ва ҳатто жойларидан қўзғолишни ҳам ўйламайди.

Қурилишга бошқа ердан келган инженер Важа Георгадзе раҳбарлик қилади. Қурилишдаги одамларнинг кўплари Грузиянинг турли бурчакларидан келишган, улар бу ерда ҳақиқий меҳнат ва яратувчилик қувончини татиб кўрадилар. Аммо бу ерда ўз шахсий манфаатларинигина кўзлаганлер ҳам бор. Ҳаёт кимларгадир аччиқ сабоқ беради.

— Бу бизнинг Георгий Шенгелая билан биргаликдаги иккинчи ишимиз, — деб ҳикоя қилади актриса Софико Чиаурели. — Биринчиси «Верийск кварталы оҳанглари» фильми эди. Бундан ҳам олдинроқ, 20 йил муқаддам биз Резо Чхеидзенинг «Бизнинг ҳовли» картинасида партнёрлар сифатида биринчи бор учрашган эдик.

«Узумзорга кел» фильмида бош роль ижрочиси Георгий билан биз жуда ноқулай аҳволда қолдик. Бизга фильмда ҳақиқий деҳқонлар ролини ўйнашга тўғри келди...

Ролларни С. Чиаурели, Г. Шенгелая, Н. Гаургашвили, Р. Пирҳалава, М. Элиозишвили, Д. Шаншиашвили ва бошқалар ижро этишган.

«ГРУЗИЯФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

ИЗЛАНИШ ВА КАШФИЁТЛАР

ТАБИАТДАН ОЛИНДИ

Озарбайжонлик олимлар ишлаб чиқариш учун ўсимлик мойи керак бўлмайдиган синтетик олифа ҳосил қилдилар.

Республика Фанлар академияси нефть химияси жараёнлари институтининг ходимлари сунъий хом ашё излаб, табиатдан «маслаҳат» сўрадилар. Табиат бўлса табиий мой молекулляр структурасидан «нусха кўчиринг», деди. Химиклар жуда кўп экспериментлардан сўнг ўринбосар модда синтез қила билдилар. Нефтни қайта ишлаш арзон маҳсулотларидан олинадиган синтетик олифа мой тез қурийди, сув ва иссиқлик таъсирига бардош беради. Институтнинг тажриба заводида шундай мой ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Дастлабки минг тонна маҳсулот Москва, Курск, Оренбург корхоналарига юборилди.

КВАРЦ ЎТМИШНИ БИЛДИРАДИ

Оддий кварц олимларнинг планетамиз геологик ётқизиқлари ёшини аниқлашларига, шунга қараб фойдали қазилма конлари бўлиши эҳтимол тутилган жойларни топишларига ёрдам берди. Эстония ССР Фанлар академиясининг геология институтида ердаги ётқизиқлар ёшини кварц асосида белгилаш аниқ методи ишлаб чиқилди.

— Кўпчилик минераллар люминесценция хоссасига эга эканлиги ҳаммага маълум, — дейди институтнинг катта илмий ходими Г. Хютт. — Лекин шулардан озгинасигина олинган нур информациями узоқ вақт сақлай олади. Кварц шулар жумласидан бўлиб, бундай информацияни 5 миллион йилгача сақлай олади. Бу минерал ҳамма ерда тарқалганлиги яна қўл келади.

Геохронологик тадқиқотларда фойдали қазилмаларни излашда эстониялик геологлар ишлаб чиққан усулдан фойдаланиш тавсия қилинди.

(ТАСС).

АХЛОҚ МАВЗУИДА

ИНСОН ҚАДРИ

Редакциямизга бир вақтда икки хат келди. Уларнинг бирида кишиларнинг бир-бирига меҳрибонлиги, ҳурмат ва эҳтироми, самимийлиги ҳақида дил сўзлари айтилган бўлса, иккинчи хатда носамимий, оқибатсиз коллектив тўғрисида афсус ва ачиниш билан ҳикоя қилинган. Мухбиримиз ҳар иккала хат юзасидан унда айтилган коллективларда бўлиб, у ердаги кишилар билан суҳбатлашди, уларнинг ўзаро муносабати, бир-бирига оқибати билан танишди.

МЕҲР

Яқинда бошимга бир мушкул иш тушди: оғир бетобланиб қолдим. Врачларнинг дори-дармонларигина эмас, одамларнинг меҳри, ширинсуханлиги дардимга малҳам бўлди. Улардан миннатдорман.

Ш. ШОАБДУКАРИМОВ,
савдо ходими.

Шоабдураҳим аканинг тўсатдан оёғи шишиб юролмай қолди. Оғриқ кундан-кунга кучайиб дармонини қуритди. Бир неча кун уйида ётиб қолди. Бу воқеадан хабар топган бутун маҳалла-кўй, хизматдош оғайнилари келиб ундан ҳол-аҳвол сўраб туришди. Кўпчилик бўлиб қўярда-қўймай уни Тошкентдаги 1-шаҳар касалхонасининг терапия бўлимига даволаниш учун ётқизишди.

— Касалингиз оғир эмас, тезда тузалиб кетасиз, — шундай сўзлар билан унинг кўнглини кўтарди бўлим мудираси Муборак Юсупова.

Врачнинг ширинсуханлиги, билимдон ва зукколиги, ширин муомаласи беморнинг дардманд кўнглига таскин ва ором бахш этди. Айниқса дардига ҳамдард бўлиб ундан тез-тез хабар олиб турган оила аъзолари, ҳамкасб ўртоқларининг меҳрибонлиги ва далдаси унга куч-қувват бўлди. Бирор кун йўқки, унинг ишхонасидан уч-тўрт киши келиб ҳол-аҳвол сўрамаган бўлсин. Улар бир чимдим суҳбат билан бемор кўнглини ёзиб дардига малҳам бўлишди. Абдурашид Алимбеков, Эркин Самархўжаев, Равкат Юсупов каби меҳрибон, инсон қадр-қимматини ҳамма нарсадан юқори қўювчи, оқибатли ҳамкасблари кунда ундан хабар олиб, соғайиб кетиши учун қўлларидан келган ёрдамни аяшмади. Шоабдураҳим ака ишлайдиган 20-магазин коллективи кичик бўлса ҳам кишиларнинг аҳиллиги, бир бирига ғамхўрлиги ва оқибатлилиги билан, айниқса, кишининг бошига ана шундай мушкул иш тушганида бир-бирини суяши, қўллаб-қувватлаши қувонарли ҳолдир.

Шоабдураҳим ака Шоабдукаримов ўзини даволаган малакали ва тажрибали врачларнинг муолижаси, ҳамкасб дўстларининг кўрсатган меҳр-оқибати, ғамхўрлиги туфайли саломатлигини тиклаб, оиласига, жонажон коллективига қайтди.

Ҳа, инсон қалбининг туб-тубида ётган меҳр шундай қудратлики, бу қудрат билан одам боласи олам-олам гўзалликни яратиши мумкин. Гўзаллик эса донишмандлар айтганидек, инсон юз ҳуснида эмас, балки қалб тубидаги одамийлигида, меҳр-муҳаббатида, унинг чин инсоний фазилатларида ўз аксини топади.

КЎНГИЛ ИНТИЗОР

Менинг бир танишим бор. Унинг исми Аълохон Қамбаров. Ҳаммаҳалламиз. Октябрь массивида яшайди. Ўзи Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, офицер, уруш инвалиди. Кўп йиллар Тошкент шаҳар Октябрь район ошхоналар трестида ишлаган. Ҳозир оғир касал. Қариндош-уруғлари, ҳаммаҳаллалари ҳар куни кириб ундан ҳол-аҳвол сўраб турибмиз. Афсуски, шунча йил ишлаб билак кучини, юрак қўрини сарфлаган ишхонасидан бирон киши келиб хабар олмайди. Аълохон ака, гарчи бу ҳақда бизларга оғиз очмасалар ҳам, биз у кишининг кўнглида кечиб турган дардни яхши тушунамиз. Ҳали ҳам кеч эмас, трест раҳбарлари бу ҳақда ўйлаб, кишилар тўғрисида ғамхўрликни кучайтиришса дуруст бўларди.

А. МАҲМУДОВ.

Биз бу хатда ҳикоя қилинган Аълохон Қамбаров уйига кириб борганимизда у шифтга тикилганича каравотда ётган экан. Бошини ёстиқдан узмай сўрашди. Унинг сўник кўзларидан кўнглидаги ички бир дард, алам, изтироб сезилиб турарди.

— Боякиш чолим, ишхонамдан биронтаси келиб қолармикан деб илҳақ бўлгани бўлган, — деди хотини Кимё опа. Аълохон ака «Шуни сендан биров сўраяптими. Ҳадеб гапиравера́санми» дегандек унга бир қараб қўйиб бошини хиёл чайқади.

— Улар билан суҳбатлашиб кўнглимни ёзсам дегандим, — деди у ниҳоят хотини «Нега яширасиз? Айтаверинг», деб туртки бергандан сўнг. — Ўн беш йилдирки, касал ётаман. Ишхонамдан бирон киши келиб кўнглимни кўтарганини эслолмайман...

«...Мени унутишганга ўхшайди». Унинг ана шу сўзларида узоқ йиллардан бери сақланиб келаётган ички бир дард ётарди. Ахир тирик инсонни унутиб, уни ёлғиз ташлаб қўйиб бўладими?!

А. Қамбаров ишлаган Тошкент шаҳар Октябрь район ошхоналар трести раҳбарлари Н. Низомов, Х. Тўлаганов ва Э. Акбаровлар билан учрашганимизда улар одамийлик ҳақида тилларидан бол томиб сўзладилар.

— Ҳа, Аълохон Қамбаровга ўхшаган пенсионерларимиз жуда кўп. Уларга ғамхўрлик қилиб турибмиз, — деди трест директори Н. Низомов сир бой бермай. — Кўмир деса кўмир, пул деса пул ёрдами бериб турибмиз. Аълохон акага яна нима керак экан.

Трест касаба союзлари маҳаллий комитетининг раиси Э. Акбаров унинг гапини маъқуллади. Гап орасида сўзининг далили сифатида бир даста ҳужжатларни ва қачонлардир байрам муносабати билан мукофотланган ёки моддий ёрдам олган кишилар рўйхатларини «мана кўринг» деб стол устига ташлади. Сўнг мақтаниш ёки ўзининг меҳрибон раҳбар эканлигини билдириб қўйиш учунми, илжайиб туриб деди:

— Қайсидир бир йили шахсан ўзим Қамбаровга местком номидан 30 сўмлик соат совға қилиб борганман. Уйига ҳар борганимизда 20-30 сўмлаб харажат қиламиз. Ана шундай ғамхўрлигим туфайли местком раиси бўлиб ишлаётганимга ҳам ўн йилдан ошди-да!

У яна керак бўлса-бўлмаса бошқа ҳужжатларни ҳам «кўриб қўйинг» деб олдимизга суриб қўйди, қандайдир рақамларни, кишиларнинг исм-фамилияларини санаб ўтди. Унинг айтишича трест маҳаллий комитети ҳар куни бўлмаса ҳам, кун ора ишлаб чиқариш ветеранларидан, пенсионерлардан хабар олиб турганмиш, моддий ёрдам берилаётганмиш ва ҳоказолар.

— Хўш, шахсан сиз ўзингиз қачон Аълохон аканинг уйига бориб ҳол-аҳвол сўрадингиз?

Эргаш Акбаров гапи чувалиб қизарди, сўнг яна олдидаги бир тўп ҳужжатлар орасидан икки варақ қоғозни олиб кўрсатди:

— Мана. Аълохон ака сўрамасалар ҳам, у кишининг номидан ариза ёзиб пул ёрдами беряпмиз.

Э. Акбаровнинг сўзларидан маълум бўлдики, у маҳаллий комитет раиси бўлган трестда одамийликни, ўзаро меҳр-оқибатни пул билан ўлчаш, инсон қадр-қимматини пулга тенглаштириш одат бўлиб қолган. Натижада бу ерда ўзаро ҳурмат, меҳр-оқибат йўқолган.

Биз трест бошланғич партия ташкилотининг секретари Ҳ. Тўлаганов билан ҳам шу мавзуда суҳбатлашдик. У ҳам кекса кадрлар билан ишлаш, меҳнат ветеранларига ғамхўрлик қилишни фақат уларга моддий ёрдам кўрсатишдан иборат деб тушунар экан. У яқинда партбюрода пенсионерларга ёрдам кўрсатиш масаласи муҳокама қилингани ҳақида гапириб берди. Аммо маълум бўлишича бу масала юзасидан қабул қилинган қарор қоғозда қолиб кетибди. Секретарь қарорни амалга ошириш устида қайғурмабди. Бундан аввал Аълохон ака билан суҳбатлашганимизда у партияга аъзолик бадалини хотини Кимё опа орқали юбориб турганини айтган эди. Ҳ. Тўлаганов эса бу бадалларни олишга олаверган-у, аммо бирор марта А. Қамбаровнинг туриш-турмуши, саломатлиги ҳақида ундан сўраб-суриштирмаган. Ҳатто партбюро аъзоларидан бирор кишини бошланғич партия ташкилоти ҳисобидаги партиядош ўртоқ ҳолидан хабар олиш учун юбормаган.

Халқимизда инсон азиз, унга нисбатан меҳр-оқибат ундан ҳам азиз деган доно нақл бор. Бунга амал қилмай, кишилар ҳақида ғамхўрликни унутганлар эса эл назаридан қолиши турган гап. СССР Конституциясида таъкидланганидек, ҳар бир кишининг бахт-саодати тўғрисида ҳамманинг ғамхўрлик қилиши ва ҳамманинг бахт-саодати тўғрисида ҳар бир кишининг ғамхўрлик қилиши ҳаётимизнинг асосий қонунидир. Шунга эришайлики, ҳамма жойда инсон қадр-қиммати, бир-бировига нисбатан меҳр-муҳаббат, оқибатли бўлиш ҳар бир киши учун олижаноб фазилат, кундалик муҳим иш бўлиб қолсин.

Н. АЛИМОВ.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 8/I да **Доктор Айболит** (12.00), **Риголетто** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 8/I да **Олтин девор** (11.00), **Қор маликаси** (15.00), **Қиёмат қарз** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 8/I да **Она қизим** (12.00), **Йиллар ўтиб** (19.30), 9/I да **Она қизим** (12.00), **Оддий мўъжиза** (19.30).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 8/I да **Кўзингни каттароқ оч** (12. 15.00).

Кино

САНЪАТ САРОЙИ — **Хизматдош ошиқлар қиссаси** (кундуз ва кечқурун).

Хизматдош ошиқлар қиссаси — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ЧАЙКА», «ҚОЗОҒИСТОН», «ВОСТОК», «МОСКВА» «ДРУЖБА», «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Қалби поралар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги коллективи министрликнинг бош арбитри Т. Т. Раҳматуллаевга отаси

Тошпўлат РАҲМАТУЛЛАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Телевидение ва радио эшиттириш давлат комитети коллективи республика радиосининг Андижон область мухбири Ҳ. Каримовга онаси

Саломатхон ЮНУСАЛИЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон ССР Китобсеварлар кўнгилли жамияти республика правлениесининг президиуми жамият Самарқанд область бўлими правлениесининг раиси Ж. М. Ҳожиматовга укаси

Тўра Муродович ҲОЖИМАТОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

8 ЯНВАРЬ

«ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.30 — «Зарядкага сафланинг». 9.50 — «Билмасвой Қуёшли шаҳарда» (мультфильм, 9—10-сериялар). 10.30 — «Будильник». 11.00 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан». 12.00 — Болалар учун бадиий фильм. 13.05 — Қишлоқ янгиликлари. 14.15 — Мультфильм. 14.30 — «Театр спектакли». 16.30 — Музикали программа. 17.10 — «Халқаро панорама». 17.40 — Цирк майдонида. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Музикали киоск. 19.15 — «Киносаёҳатчилар клуби». 20.15 — «Мангу даъват» (бадиий фильм, 2-серия). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Кучли фигурачиларнинг Бутуниттифоқ мусобақалари. 23.00 — Жаҳон халқларининг ижоди. 23.30 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Бепоён Ватаним менинг. 10.40 — Ота-оналар учун консультация. 11.10 — «Цивиль лақабли кучукчанинг саргузаштлари» (бадиий фильм, 7-серия). 11.35 — Телефильм. 12.00 — «Қувноқ стартлар». 13.00 — «Аршин мололон» (бадиий фильм). 14.20 — «Янги йил мушоираси». 15.20 — Реклама. 18.00 — Мультфильм. 18.15 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.45 — Кинокўрсатув. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «12 учрашув». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Т. Ҳусанов куйлайди. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — Ойбек. «Қутлуғ қон» (видеофильм, 7-қисм). 22.50 — Фильм-концерт.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.00 — ФРУНЗЕ КУРСАТУВЛАРИ.

9 ЯНВАРЬ.

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.50 — Мультфильм. 10.10 — «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». 10.40 — «Мангу даъват» (бадиий фильм, 1-серия). 11.55 — «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 15.00 — Ҳужжатли фильм. 15.40 — «Сиз яратган боғ». 16.10 Н. Некрасов. «Рус аёллари». 16.40 — «Янги йил арча байрами». 17.25 — «Калле-изқуварнинг саргузаштлари» (бадиий фильм, 1-серия). 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Учинчи йил — зарбдор йил». 19.30 — Хоккей ВХА «ЦИНЦИНАТТИ» — СССР. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Кучли фигурачиларнинг Бутуниттифоқ мусобақалари. 23.15 — «Кинотомошабин ҳамроҳи». 24.00 — Янгиликлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.00 — «Қорбобо соврини учун» (спорт ўйинлари). 12.00 Фильм-концерт. 12.20 — «Янги йил эртаги». 12.50 — «Том Сойернинг саргузаштлари» (телеспектакль). 18.00 — «Старшеклассник». 18.30 — «Инсон ва қонун». 19.00 — «Ғўзанинг янги навлари — ҳаётга». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Ижод гулшани». 20.30 — «Ахборот». 20.50 Тамара Дошумова куйлайди. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Ўғирланган» (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Болалар учун фильм. 20.00 — Янгиликлар 20.20 — Ҳужжатли фильмлар. 21.25 — Чизма геометрия.

Радио

8 ЯНВАРЬ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — «Кўнгил навоси» (концерт) 9.15 — «Табассум». 11.15 — Москва. «С добрим утром!» 12.10 «Ўзбекистон ишчиси». 13.00 — «Холиданинг умр йўли» (радиоҳикоя). 13.30 — Концерт. 14.00 «Қишда ҳам баҳоргидек». 15.10 — «Ўзбек алифбесининг ижодкори». 15.25 — «Бир қўшиқ тарихи». 18.00 — Москва. Халқаро шарҳловчилар даврасида. 18.30 — Дуторда М. Юнусов чалади. 19.00 — «Бизнинг радиопочта». 19.20 — «Ёшлик» 20.25 — Концерт. 22.00 — «Табассум». 23.00 — Дам олиш концерти.

9 ЯНВАРЬ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 6.25 — «Яхши кайфият» (концерт). 8.30 — «Яхши кайфият (такрорий). 9.15 — «Совет турмуш тарзи». 9.30 — Ш. Рамазонов ва Р. Қодиров асарлари. 11.15 — «Зилол сувлар оқади» (радиоочерк) 11.30 — Концерт. 12.10 — «Узбекистан индустриальний». 13.00 — Жамоатчи мухбирларимиз ёзадилар». 13.30 — Музикали программа. 14.00 — «Қишлоқ мутахассислари ўз билимларини оширмоқдалар». 16.10 — «Совет композиторларининг ижодида меҳнат мавзуи». 18.30 — «Иқтисодий билимлар радиоуниверситети». 19.00 — «Техника ремонти давом этмоқда». 19.10 — Ўзбек операларидан саҳналар. 20.25 — Б. Мамедов ижро этган қўшиқлар. 21.00 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.00 — Дутор ва танбур тароналари. 22.30 — «Шу ҳафтанинг энг муҳим сиёсий воқеалари». 22.40 — «Роксананинг кўз ёшлари» (радиокомпозиция). 23.20 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 * ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 ғача Эълонлар — 338142.
Р. 06714. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 7.